

de facto legal

Адв. Владимир Пенков

ПЪРВИ ПРИОРИТЕТ - СЪДЕБНА РЕФОРМА

За една
отстреляна
кариката

ГПК гъмжи
от узаконени
беззакония

Страстната
реформа

„Априлското въстание”
на българския
законодател

Издава:

„Юрическа енциклопедия“ ООД
„БИ ТИМ“ ООД

Редакционен екип:

Главен редактор Васил Чобанов
Лиляна Христовска – Главен редактор Сайт
Елена Енчева - Редактор

Редактор английски текст

„Блаимити“ ООД
Анастасия Вигенова

С любезното съдействие на „БИ ТИМ“ ООД

Валентин Маринов

Фотограф Драгомир Атанасов

Печат

ПК „Жанет 45“, гр. Пловдив

www.defactolegal.bg

имейл: office@defactolegal.bg

тел.: 0888 676 641

ПОСТОЯННО ПРИЕМАМЕ АБОНАТИ!

ПАКЕТ №1: ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ

- Една година ще получите 10 броя от списанието на посочен от вас адрес
  - Ще имате и код за онлайн платформата на de facto legal плюс достъп до авторския архив
  - Абонатите ползват преференциални условия за сайта с банер за представяне на свой адвокатски профил (в рамките на изискванията на Закона за адвокатура) или предпочитан фирмен профил
- Обща цена: 120 лева (с вкл. ДДС)

ПАКЕТ №2: ГОДИШЕН АБОНАМЕНТ

- Една година ще ползвате код за он лайн платформата на de facto legal плюс достъп до авторския архив.
  - Абонатите ползват преференциални условия за сайта с банер за представяне на свой адвокатски профил (в рамките на изискванията на Закона за адвокатура) или предпочитан фирмен профил
- Обща цена: 60 лева (с вкл. ДДС)

Заявете абонамент още сега!

Ще получите като добавка всички излезли от печат списания.

имейл: office@defactolegal.bg

тел.: 0878 67 66 41 и 02/ 98 33 847

Съдържание:

6
Драгомир Йорданов: Пет пъти Брюксел е одобрявал дейността на НИП

12
Антон Станков: Кандидатирам се за директор на НИП, а не срещу Драгомир Йорданов

2
За една отстреляна карикатура

Гражданско процесуалният кодекс (ГПК) гъмжи от узаконени беззакония

16

22
ГПК натрупа 60 тълкувателни решения по 200 въпроса

24
Адв. Владимир Пенков: Първи приоритет – съдебна реформа

38
„Априлското въстание“ на българския законодателен процес

44
Страстната реформа

Капани пред референдума на Шоуто

На хоризонта се загатват облаци пред 6-те въпроса, които парламентът безкритично пропусна за допитване, смятат юристи

Пенчо Пенев
Решението на парламента заедно с изборите за президент да се проведе и референдум, организиран от шоумена Слави Трифонов, предизвика възгласи от Осанна до разни

го. Опозицията се заклани за сезира Конституционния съд. Дори ГЕРБ, с чиито решаващи гласове бе взето решението, обсъжда препращането му в полето на КС.

Президентът Плевнелиев също предупреди, че ще се обърне към съда, ако това не направят народните представители. За сезиране се обяви и правосъдният министър Екатерина Захариева.

Всички юристи, коментирали допуснатия референдум, са категорични в този случай, без решаващата дума на Конституционния съд, няма да има добър резултат.

Да се пита човек защо парламентът приема решения, които трябва да пререшава друг? С гласовете на 131 депутати (от ГЕРБ, РБ, ПФ, АБВ и независими) парламентът, безпроблемно пусна и шестте въпроса, предложени от Шоуто.

Кои бяха те? Да бъде ли намален броят на депутатите от 240 на 120, да има ли мажоритарна изборителна система, да се въведе ли задължително и електронно гласуване, да се намали ли държавната субсидия на партиите (един глас – един лев) и да има ли пряк избор на директорите на областните дирекции на МВР и началниците на районните управления в тях?

Димитър Гачев

Шестте въпроса, сами по себе си нормални, отприщиха торнадо от критики и поднасяне на хората.

Бившите конституционни съдии Пламен Киров, Димитър Гачев и Георги Марков са категорични: тези въпроси не могат да се решават на референдум. С решението си

Народното събрание е нарушило и Конституцията, и Закона за референдумите. Тази теза се подкрепя от още значителен брой юристи, предпочели в тази политическа мъгла да запазят анонимност. Единствено бившият конституционен съдия проф. Пенчо Пенев смята, че няма конституционни пречки за допитване.

Къде са капаните за въпроса 240 или 120 депутати?

В Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление са изброени въпросите, които не могат да се решават с референдум. Това са: размера на данъците, държавният бюджет, правилата за организация и дейността на Народното събрание, както въпросите, посочени изрично в конституцията, че са от компетенцията на Велико Народно събрание (ВНС). Допуснатият въпрос на шоуто за намаляване на броя на депутатите на 120 от 240 чрез референдум, е подвеждащ. Защото парламентът е прегазил небезизвестното тълкувателно решение 3 от 2003 г. на КС. А то е задължително и гласи, че броят на депутатите е от изключителна компетенция на ВНС и може да бъде решаван само от него.

Пламен Киров

Обратното е все едно кметна на София да предложи на Общинския съвет да приеме решение за строеж на метро в Пловдив. Колкото това и да се зарадва

пловдивчани такова решение не би произвело действие, защото е извън компетенцията на софийския кмет. И по тази причина ще е нищожно, илюстрира проблема Пламен Киров.

Друг е погледът на проф. Пенчо Пенев. Според него референдумът не засяга функциите на Народното събрание, разделение на властите и не прехвърля правомощия от един на друг конституционен орган, и затова провеждането му е легитимно.

От тази позиция юристът намира отговор и на шекотливия въпрос: може ли със 120 депутати Народното събрание да изпълнява своите задачи. Отговорът е да, защото не биха пострадали двете

основни функции на парламента – законодателната и контролната над изпълнителната власт. Шом като в Холандия първата камера на парламента може да работи със 120 души защо у нас това да не е възможно, казва Пенев. Изрично обаче посоча, че със слизване под 120 депутати, например те е станат 100, дейността на парламента ще бъде разкламена. На въпрос кой е критерият, че 120 души могат, а 100 не могат да се справят, отговорът е: Ще реши Конституционният съд.

Задължителното гласуване

Конституцията е изключила от допитване въпроса за задължителното гласуване, смята мнозинството от спечелените конституционно право. Основният аргумент е чл. 158 от Конституцията, който казва, че основните права на гражданите са неотменими (чл. 57 ал. 1), а промени, свързани с тях могат да се правят само от ВНС. Изборителното право е посочено именно сред основните права на гражданите и превръщането му от право в задължение може да бъде извършено само от широко народно представителство, каквото е ВНС. В него народът изпраща 400 души свои представители.

Георги Марков

Трето и четвърто е, че записаните различни режими за гласуване на българите зад граница в ИК, също са нарушения на Конституцията. И на Изток, и на Запад

българите има равни изборителни права, заяви пред ДФЛ Димитър Гачев. Глупаво, противоконституционно, е изборителното право на българите зад граница да се определя на принципа на местоживее, както то в конституцията няма.

Да има ли дистанционен вот?

Капациитетите из областта на изборителното право са шокирани, че парламентът е допуснал въпроса да има или да няма дистанционно гласуване, след като току що е приел в Изборния кодекс правила за електронното гласуване и цяло пилотно решение за въвеждането му през 2018 г. Абсурд е да чукаш на отворена врата, пък и да питаш за нещо, което вече си решил, коментират те.

Автор ЛИЛИЯ ХРИСТОВСКА
By LILIYA HRISTOVSKA

За една отстреляна карикатура

В памет на свободата на словото и четката 20 години по-късно

//// 4

Тази година се навършват 20 години от знаменитото решение на българския Конституционен съд за свободата на словото. По искане на президента Желю Желев през 1996 г. съдът единодушно изтъква, че: „Свободата на словото, правото на информация и критиката са фундаментални принципи, върху които се гради всяко демократично общество“. И че: „Реалната демокрация е невъзможна без добре информирано обществено мнение, без свободно право на достъп до информация и без независими от властта

електронни и печатни медии“.

Запомнящ се бе пасажът, че свободата на словото важи и за информацията, които „обиждат, шокират или смуцават държавата или която и да е друга част от населението“. С това решение КС генерално защити правото на „лично достойнство и добро име“ на всеки. Но в същото време обяви: държавната власт като цяло и политическите фигури в частност по презумпция са на прицел. Людете на ключови позиции да си знаят: благините на властта вървят заедно

със солидни дози медуен „шок и ужас“.

Двадесет години по-късно художникът Чавдар Николов със скоростта на светлината бе изчистен от Нова телевизия заради провокираща карикатура, която сравнява конската опашка и силна армия на Хан Аспарух със свинска опашка на премиера Борисов, като заг него са застанали мутри-опълченци, самопровъзгласили се за защитници на границата. Освен спешно прекратения договор на Николов и свалената карикатура от сайто-

Решение №7 на КС от 1996 г. на КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

About a Cartoon Shot Down

In Memory of Freedom of Speech and Brush 20 Years Later

This year marks 20th anniversary of the famous resolution of the Bulgarian Constitutional Court on freedom of speech. At the request

of President Zhelyu Zhelev in 1996 the Court unanimously interpreted the following: "Freedom of speech, right to information and criticism

are fundamental principles and building stones of every democratic society." Also, "real democracy is impossible without a well-informed public opinion, without the right of free access to information and no independent [from governing authority] electronic and print media."

Memorable was the passage saying freedom of speech applies also to information "offending, shocking or disturbing the State or any other part of the population". With this resolution, the Constitutional Court generally protected the right of "dignity and reputation" of each citizen. But at the same time it announced: state power in general

вете на Нова телевизия и Vbox7.com. бяха изтрети и всички останали творби на карикатуриста. „Изтриха над 90 карикатури. По обяд бяха свалени половината, след това за минути бяха из-

трети всички останали“, разказа художникът пред медиите.

Скandalът се разраства. Един от най-авторитетните карикатуристи у нас, Христо Комарницки, художник във в. „Сега“,

поиска от „Здравей, България“ да не излъчва в ефир негови карикатури при прегледа на печата. „Щом в ефира им няма място за карикатурите на Чавдар Николов, значи няма място и за ▷

5

and political figures in particular are presumed as targets of criticism. People in key positions should know: benefits of being in power go together with solid doses of media “shock and awe”.

Twenty years later artist Chavdar Nikolov was laid off by Nova TV at the speed of light for a provoking cartoon comparing the Han Asparuh’s ponytail and strong army to Prime Minister Borisov’s quote of tie-wraps (a word game in Bulgarian, since these are called “pig tails”) and there were gorillas volunteers, self-proclaimed as defenders of the

border were standing behind him. In addition to the sudden termination of Nikolov’s labor agreement and removing the cartoon from Nova TV and Vbox7.com websites, all other works of the cartoonist were deleted. “They deleted over 90 cartoons. By noon half of them had been removed, then minutes later all the remaining were deleted, too”, said the artist before the media.

The scandal further developed. One of the most respected cartoonists in Bulgaria Hristo Komarnitski, an artist at Sega newspaper, asked Hello, Bulgaria

morning show to not air his cartoons in their press review. “If the air has no place for Chavdar Nikolov cartoons, then there is no place for mine”, said told Komarnitski at Slaveykov Square.

The European Journalists Association called Nova and Netinfo site to indicate their reasons for deleting Chavdar Nikolov’s cartoons. “We have reasons to believe that it is a matter of a brutal, clear and dramatic case of political censorship unusual even for the severely impaired Bulgarian media environment”, the position said. Journalists called ▷

► моите“, каза прег сайта „Площад Славейков“ Комарнишки.

Асоциацията на европейските журналисти призова Нова и сайтът от групата ѝ Нетинфо да посочат мотивите си заличаване на карикатурите на Чавдар Николов. „Имаме основания да смятаме, че става дума за брутален, ясен и драстичен случай на

политическа цензура, необичаен дори за тежко увредена медийна среда като българската“, се казва в позицията. Журналистите призовават Нетинфо и Нова ТВ „да поемат отговорност и да посочат лицата, взели това решение, както и истинските мотиви, които стоят зад него“.

„Скandalът със свалените карикатури е провокация сре-

щу правителството, което си върши добре работата, за да не допусне бежанска вълна“. Това странно обяснение даде премиерът Бойко Борисов, който на излизане от Консултативния съвет при Президента провидя заговор, скован от Нова телевизия.

Факт е обаче, че карикатурата на Чавдар Николов засяга само Борисов, не и министрите му. Пък и никой от тях не изрече благодарности към „оплъченето“, оказало се с криминално потекло, вързало със „свински опашки“ имигранти на границата. Това направи премиерът.

„Лично разговарях с тях, казах им, благодарих им. Изпратих директора на „Гранична полиция“ да се срещне с тях, така че да си координират сигналите и това, което трябва. Държавата е наша, обща. Всеки, който помогне, само едно „благодаря“ заслужава“. Това са думи на министър-председателя Борисов.

Ако Чавдар Николов бе средна ръка карикатурист можеше да не хване абсурда да се благодари за незаконни действия. Но Чавдар не е вчерашен, прихванал е, че тръпката е от сърце и излезе чудесна карикатура.

Ясно е, че Бойко Борисов по един или друг начин е замесен в баталията, разиграла се в Нова ТВ. Видя се отдалеч. След като собственикът на Нова ТВ Дидие Щосел се извини и покани Ни-

Чавдар Николов

► Netinfo and Nova TV “to take responsibility and identify the people who took this decision and the real motives behind it”.

“The scandal with the removed cartoons was a provocation against the government, since the latter is doing a good job to prevent migration waves”. This strange explanation was given by the Prime Minister Boyko Borisov, on leaving a meeting of the Advisory Board with the President – and he saw conspiracy at Nova TV.

But the fact is Chavdar Nikolov’s cartoon affects only Borisov, not his ministers. And none of them said a “Thank you” to the “militia”

of criminal background who tied immigrants at the border using “pig tails” (tie wraps). This was made by the Prime Minister.

“I personally talked to them, I thanked them. I sent the Head of Border Police to meet with them, in order to coordinate the information and whatever else needed. The state is ours, common to us all. Everyone who helps deserves a “thank you”, said the Prime Minister.

If Chavdar Nikolov were an average cartoonist he might not have been able to grasp the absurd of thanking for illegal activities. Chavdar though was not born yesterday – he is not a greenhorn either; he managed

to catch the thrill of heart and a great cartoon came out.

Clearly, Boyko Borisov – in one way or another – is involved in the battle that took place at Nova TV. It was seen from afar. After Mr. Didier Stoessel, NOVA TV owner apologized and invited Mr. Nikolov to come back and work for the TV station, Boyko Borisov was already informed and announced before bTV the artist’s salary under the new agreement shall be BGN 4,700 (ca. EUR 2,400). Mr. Nikolov replied by a cartoon and asked: Please Mr. Prime Minister, inform me on (about) my next cartoon”. But he could not get over the fact Nova TV

Карикатури Чавдар Николов

колов да се завърне на работа в телевизията, Бойко Борисов осведомено(!) обяви пред Би Ти Ви, че заплатата на художника по новия договор ще е 4 700 лв. Николов отвърна с рисунка и прикани: „Моля, г-н премиера да ме информира за следващата ми карикатура?” Но не можа да преглътне, че ръководството на Нова ТВ отказа да заеме позиция по скандалното за един премиер изявление, който като на седянка недопустимо разпространи фирмена тайна и лични данни, защитени от закона.

„Когато Борисов счупи вратата и влезе там, където ние водехме преговори и от Нова си направиха оглушки, аз взех своето решение да напусна”, каза Чавдар пред De Facto Legal. „През цялото време се опитвах да

прегълтна личната си обида от това, което се случи, и да приема извиненията на г-н Щосел. Но си дадох сметка, че твърде дълги години съм оцелявал сред лицемери и нямам никаква причина да продължавам по същия начин. Край нещата приключиха!”, обобщил художникът причината да каже „Сбогом” на Нова ТВ.

Но не е луд този, дето яде бааницата, а онзи, който му я дава. Чудно е само дали услужливото ръководство на телевизията си дава сметка в каква каша забърка собствените си журналисти, които сега трябва да убеждават и глухи и слепи, че не знаят какво е това цензура?!

Чест прави на Конституционния съд, че преди 20 години ясно мотивира послания срещу цензурата и с Конвенцията за чо-

вешките права и с практиката на Евросъда в Страсбург. И отпущи пътя на добросъвестните граждани и журналисти да са критични и да противостоят на произвола.

Двадесет години по-късно препоръчваме на днешните собственици, директори и директорки да се вгледат в отново в решението. Някои може и да се сетят, че доброто име човек си гради сам. Финансите, общественото положение, контактите с властта са важно нещо, но е по-добре да те отстрелят, докато отстояваш принципи, вместо да я караш с преклонена глава. Финалът на тази мрачна история, все пак е оптимистичен – Чавдар Николов сам затръшна вратата на едни началници, които му обещаваха благоденствие, но нямаха морална сила да кажат, че Царят е гол. ///

7

Management refused to take position in the scandal statement made by the Prime Minister – who shared as in among other things unacceptably for dissemination company secret and privacy data protected by the Law.

“When Mr. Borisov broke in where we were having negotiations, and Nova TV did not react in any way, I made up my mind to leave”, said Chavdar to DeFacto Legal. “I was trying to overcome the offense due to the event and to accept Mr. Stoessel’s apologies, but then I remembered: it has been years now I have managed to survive among hypocrites, and I have no reason to continue the same way. This is the

end”, concluded the artist on his reason to say farewell to Nova TV.

But, as said in Bulgarian, mad is not the one eating the pie, rather the one who gives it to them. Some food for thought: does the management of the TV group realize what a mess it created for its own journalists who now have to convince the deaf and blind, they do not know what censorship is?!

It was an honorable act when the Constitutional Court 20 years ago clearly motivated its messages against censorship using the Human Rights Convention and the EU Court practice in Strasbourg. Thus it wide opened the way of bona fide citizens

and journalists to be critical and resist arbitrariness.

Twenty years later, we recommend today's owners, heads and directors to look again at that very resolution. Some may even remember one builds their own reputation. Finance, social status, contacts with the government are an important thing, but it is better to be shot at while defending certain principles rather than walking around with a bowed head. The end of this sad story is nevertheless an optimistic one – Chavdar Nikolov himself slammed the door to simple managers who had promised him a happy and wealthy life but did not have the moral guts to say the King was naked. ///

Автор ВАСИЛ ЧОБАНОВ
By VASIL CHOBANOV

Пет пъти Брюксел е одобрявал действието на НИП

8 Драгомир Йорданов, Директор Национален институт на правосъдието

Вие работите в областта на обучението на магистрати вече почти 17 години. Какво беше предизвикателството в несигурното начало?

През 1996 г., по време на обучението ми в Националната школа на магистратурата на Франция, като млад съдия за първи път видях какво е това съдебно обучение и осъзнах какви са ползите от него за съдебната система и за обществото. Така, когато три години по-късно, след основаването на Центъра за обучение на магистрати (ЦОМ), ми предложиха да го оглавя, не се колебах дълго да поема предизвикателството, да напусна съдийската работа и да се посветя на развитието на съдебното обучение у нас.

Много колеги си спомнят как всичко започна – от една стая на тавана на Министерство на правосъдието и четирима служители. С цялата несигурност на новото начинание, без държавно финансиране, без законов статут, без запазено място за връщане в съдебната система. Сега го оценявам с една дума – кауза.

Оттогава беше извървян дълъг и успешен път.

Пътят наистина беше дълъг

и нелесен. Успехът не дойде наготово, а е резултат от усилията и подкрепата на много хора. Един от критичните моменти беше превръщането на неправителствения ЦОМ в Национален институт на правосъдието в периода 2001-2004 г. Първоначално министерство на правосъдието искаше да създаде напълно нова публична структура за обучение на магистратите, при това като част от самото министерство.

„Точката
на дебата сложи
Конституционният съд
с Решение № 13/2002”

Под въздействието на международните партньори, на магистратската общност, на други държавни институции все пак беше взето разумното решение ЦОМ с целия натрупан опит, екип, програми и преподаватели да прелее в новосъздадения със закона НИП.

Точката на дебата сложи Конституционният съд с Решение № 13/2002, който почти единодушно обяви за противоконституционен

текста, че НИП е към министъра на правосъдието и еднозначно обяви, че „естественото му място с оглед на основния закон е в съдебната власт”.

През годините преодоляхме и други предизвикателства. Например Министерство на правосъдието първоначално искаше да ни изпрати на 100 км. от столицата заради налична там сграда. С усилия подкрепата на много хора и институции се настаняхме в сградата на Института в София. Въвеждането на първоначалното обучение на младшите съдии и прокурори също не мина без съпротива. Една от целите на конституционните изменения от 2006 г. беше да върне Института към изпълнителната власт. Списъкът може да бъде продължен още.

Важното е, че във всички тези случаи срещнахме подкрепата и съдействието на голям брой съмишленици, включително на магистратската общност и съдебната власт като цяло, които припознаха ЦОМ/НИП като част от себе си важна предпоставка за високи качества. Съдебното обучение стана кауза за мнозина.

При все това в един момент напуснахме НИП, макар и за

кратко, и се включихте в Мисията на ЕС за върховенство на закона в Косово като наказателен съдия? Какво ви донесе или отне това?

Има моменти в живота, когато промяната, макар и за кратко, е необходима. Винаги съм се чувствал част от съдебната система и връщането към съдийската работа за мен беше съвсем естествено. Предизвикателството идваше от работата в среда – езикова, правна, геополитическа, съвършено различна от тази на добре познатата ни национална правна и съдебна система.

За първи път Европейският съюз изпращаше свои магистрати да работят за укрепването на върховенството на закона в друга, новосъздаваща се държава. Гледах дела за военни престъпления, етническа омраза, корупция, организирана престъпност, други тежки престъпления. Работехме изцяло на английски, с превод на местните официални езици.

Имаше трудности, разбира се – откъсване от средата, семейството, проблеми със личната сигурността и други. От друга страна се сдобих с уникален опит за работа в многонационална среда, изградена от различни правни култури и традиции, където трябва да се прилага и чуждо законодателство. Независимо от националните специфики се оказа, че съществува обща европейска правна и съдебна култура, основана на общи ценности, принципи и правна рамка – най-вече Европейската конвенция за правата на човека и стандартите за справедлив процес.

Към българското правосъдие често се отправят критики, вътре в страната и в международен план. Как Ви приемаха европейските колеги?

Българските магистрати в Косово (както и в България), като цяло не отстъпват на европейските си колеги по професионализъм и авторитет. Действително, към българското правосъдие има немалко

критики и предразсъдъци. Но работата в Косово ми показа, че прякят контакт между магистратите от различни страни, съвместната работа, личните впечатления са най-добрият начин за преодоляване на тези предразсъдъци. От това разбиране съм изхождал и като директор на НИП.

През последните пет години сериозно развихме международните обучения. За сравнение, през 2010 г. 31 български магистрати взеха участие в обучения в чуж-

бина, в партньорски организации, докато само за 2015 г. те бяха 550. През миналата година домакинствахме различни международни обучения и прояви с над 1000 участника. От 2013 г. започнахме да предлагаме и чуждоезиково обучение, в което се включиха около 800 души. Всичко това е насочено към повишаване авторитета на българското правосъдие в европейски план.

Трябва по-често да се напомня, че нашата съдебна система вече е част от Европейското >

С указ на Президента на Френската Република от 24 юни 2014г., г-н Драгомир Йорданов, Директор на НИП, беше удостоен със званието „Кавалер на Националния орден за заслуги на Франция“. Орденът връчи Н.Пр. г-н Ксавие Лапер дьо Кабан на тържествена церемония в Резиденцията си в София на 19 ноември 2014г.
By an order of the President of the French Republic of 24 June 2014 Mr Dragomir Yordanov was awarded Chevalier of the National Order of Merit. The award was presented by H.E. Xavier Lapeyre de Cabanes during an official ceremony at the Ambassador's residence in Sofia on 19 November 2014.

▷ правно и съдебно пространство. Решенията на българските магистрати могат да засегнат всеки един от 500 милиона европейски граждани. Все по-често нашите магистрати трябва да поглеждат първо към Европейското право, преди националния закон. От друга страна, Европейското правно пространство предполага висока степен на взаимно доверие между националните правни и съдебни системи, основано на взаимното познаване. С дейността си НИП допринася за намаляване критиките и преодоляване на предразсъдъците към България в съдебната област. Всички стажове, обмени, обучения, които организираме, допринасят за увеличаване доверието към нашето правосъдие от страна на европейските ни партньори.

С какво завършихте първия мандат начело на НИП?

Развиваме електронните форми на обучение – област в която сме едни от пионерите в Европа. Институтът постоянно обновява тематиката на обученията, за да отговорим на потребностите на колегите. 100 са изцяло новите програми и още 112 са актуализирани и допълнени. Продължаваме да въвеждаме много съвременни методи и форми на обучение, включително основани на информационните технологии, някои от които Европейската комисия призна за добри практики и препоръча въвеждането им в останалите страни-членки. Сериозно увеличихме обема на учебната дейност – от 5 700 души годишно през 2010 г. до над 8 000 през 2015 г. (ръст от 40%). Над 31 000 магистрати и съдебни служители взеха участие в обученията в страната през последните пет години.

Като цяло, успяхме да изградим репутацията на НИП като място, където магистратите и съдебните служители могат да получат актуални и качествени образователни и информационни услуги. Качеството на обучението се признава и от Европей-

ската комисия в докладите ѝ по Механизма за сътрудничество и оценка. Например в като цяло критичния доклад от януари 2016 г. по отношение на НИП изрично се отбелязва: „... институтът е постигнал солидни резултати в предоставянето на качествено обучение, включително и на текущо обучение за практикуващи магистрати“.

Подобна положителна оценка за дейността на Института се съдържа във всички доклади на Комисията за последните пет години.

В новия избор за директор на НИП, защо се реши да има конкурс, при положение, че към предишния избор на вашия предшественик – проф. Пенев, се премина направо?

Възможност за пряк избор законът предвижда и сега, но

„Нашите магистрати трябва да поглеждат първо към Европейското право“

Управителният съвет предпочете да обяви публична процедура. Аз също смятам, че откритата, честна и публична процедура е за предпочитане. Това означава всички кандидати да са поставени на стартовата линия на закона. Естествено, някой може да каже, че действащият директор в една такава ситуация има предимство. От друга страна, за един действащ ръководител летвата е вдигната много по-високо. През първия мандат нещо е показано, нещо е постигнато, и то трябва да се защитава. Спрямо всеки друг кандидат такива очаквания обикновено няма.

Макар и за кратко бяхте и министър на правосъдието в служебно правителство. Какво Ви донесе това?

Най-вече затвърди разбирането ми за необходимостта от диалог и взаимодействие меж-

ду властите, при спазване на техните разделени функции и независимостта на съдебната власт. Това взаимодействие обаче почива на доверието. Така например буквално на следващата седмица, след като служебното правителство (на Марин Райков) встъпи в длъжност, се проведе поредната мисия по механизма за сътрудничество и оценка. За много кратко време трябваше да подготвим и координираме позициите на 6 - 7 институции от съдебната и изпълнителната власт, така че посланията да бъдат съгласувани. Без доверие това нямаше как да се случи.

Заедно с Министерство на финансите и ВСС опитахме да решим въпроса за събирането на съдебните разноски и глоби от НАП, но за съжаление времето не стигна. За сметка на това успяхме заедно да решим някои финансови и сградни въпроси на съдебната власт. Тези усилия за съвместна работа бяха отбелязани с грамота от ВСС.

Принципът за диалог и взаимодействие на властите беше открит и на завършилата скоро Министерска конференция на Съвета на Европа и е залегнал като една от основите на претия План за действие на Съвета на Европа за укрепване на независимостта и безпристрастността на съдебната власт.

Как виждате развитието на НИП в следващия мандат?

Бих искал да открия три от предизвикателствата, които стоят пред Института:

- Да продължи да повишава качеството на учебната дейност, включително с нови тематики, форми и методи на обучение;

- Да увеличи обема на учебната дейност, така че към 2020г. да е в състояние да гарантира на всеки магистрат поне едно обучение годишно;

- Да развие капацитета си за провеждане на приложни изследвания в областта на правосъдието.

Мисля че имаме силите и желанието да го постигнем. //

Brussels Approves Five Times the Activity of NIJ

Dragomir Yordanov, Director of the National Institute of Justice

You have been working in the field of training of magistrates for almost 17 years now. What was the major challenge in the tottering start?

In 1996, during my training as a junior judge at the National School for the Judiciary in France, I saw for the first time what judicial training looked like and I realized the benefits it had for both the judiciary and general public. When three years later I was offered to head the Magistrates' Training Centre (MTC) that had just been set up, I did not

hesitate long to leave the court and take up the challenge to develop judicial training in Bulgaria.

Many colleagues remember how it all began in a single room at the attic of the Ministry of Justice with just four officers and all the

„It was the Constitutional Court and its judgment no. 13/2002 that put a full stop to the debate”

insecurity of a new venture without public funding, statutory regulation or a way back to a reserved seat in the judiciary. Now I can explain it by a single word: a cause.

It has been a long and successful journey.

The journey has indeed been long and hard. Success has not come overnight as it is the result of the efforts and support of many. A crucial moment was the transition of the non-governmental MTC to a National Institute of Justice in the ►

11

▷ period from 2001 to 2004. Initially the Ministry of Justice wanted to set up an entirely new public entity for training of magistrates, within the Ministry itself.

Under the influence of international partners, magistrates and public institutions a sensible decision was finally taken to move the MTC, together with the experience it had accumulated, its team, curricula and trainers into the newly established by law National Institute of Justice (NIJ).

It was the Constitutional Court and its judgment no. 13/2002 that put a full stop to the debate by almost unanimously declaring the provision that NIJ was an entity with the minister of justice unconstitutional and expressly stating that “its natural place according to the fundamental law is within the judiciary”.

There have been other challenges over the years. For example initially the Ministry of Justice wanted to send us 100 km away from the capital because there were available premises there. With the support of many people and institutions we settled in the building where the Institute is currently located in Sofia. The introduction of initial training for junior judges and prosecutors did not go without resistance either. One of the goals of the 2006 constitutional amendments was to bring the Institute back to the executive. The list is long.

The important thing is that during all these hardships we could rely on the help and support of many adherents, including magistrates, as well as the judiciary as a whole, who identified with MTC/NIJ. The judicial training has become a cause for many.

Nevertheless at some point you left NIJ, albeit for a short while, and joined the European Union Rule of Law Mission in Kosovo (EULEX) as a criminal judge. What did this bring or take away from you?

There are moments in life when change, even for a short while, is necessary. I have always felt part of the judiciary and for me going back to the court room was only natural. The challenge stemmed from a completely different environment

Ръководителят на съдебния компонент на ЕУЛЕКС г-н Алберто Пердуча връчва медал за служба от Европейската политика по отбрана и сигурност, юни 2009

be it in terms of language, law or geopolitics compared to the well-known domestic legal and judicial system.

It was the first time that the European Union sent its magistrates to work for strengthening the rule of law in another newly built state. I reviewed cases for war crimes, ethnic hate, corruption, organized crime and other serious crimes. We worked in English, with translation/interpretation to the local official languages.

There were difficulties, of course – working and living away from family, problems with personal safety etc. On the other hand I acquired unique experience working in a multinational environment built up by different legal cultures and traditions and applying foreign law. It turned out that regardless of the national specificities, a common European legal and judicial culture existed premised on common values, principles and framework, basically the European Convention for Human Rights and the standards for a fair trial.

Bulgarian justice is often criticized, both domestically and internationally. How did your European colleagues accept you?

The Bulgarian magistrates in general are in every way equal to their European counterparts in terms of professionalism or prestige, be

it here in Bulgaria or in Kosovo. Indeed, the Bulgarian justice is the subject of quite some criticism and prejudices. However, my work in Kosovo showed me that direct contact between magistrates from different countries working together as well as personal impressions are the best way to overcome these prejudices. My work as NIJ director has been premised on the same understanding.

We substantially developed the international trainings over the last five years. Compare 2010 when 31 Bulgarian magistrates took part in trainings abroad in counterpart organisations, with 550 only for 2015. Last year we hosted various international trainings and events for more than 1,000 participants. Since 2013 we have been offering foreign language training as well and some 800 people have joined so far. All this is geared towards enhancing the prestige of the Bulgarian justice in European perspective.

We should more often be reminded that our judicial system is now part of the European legal and judicial space. Judgments of Bulgarian magistrates may affect each and everyone of 500 million European citizens. More often Bulgarian magistrates have to look up first to the European law, and then to the national one. On the other hand the European legal space relies on a high level of mutual trust between

national legal and judicial systems and mutual knowledge. NIJ's work contributes to reducing the criticism and overcoming the prejudices related to the Bulgarian judicial system. All the internships, exchanges, and trainings we organize help increase the trust of our European partners in our justice system.

How do you end up your first term of office as head of NIJ?

We keep developing online trainings – an area where we are among the pioneers in Europe. The Institute is constantly adding new subjects in response to the magistrates' demand. Currently there are 100 entirely new programmers and another 112 have been updated. We keep introducing a lot of modern methods and forms of training, including IT based, some of which the European Commission has acknowledged as good practices and recommended their introduction in other Member States. We have substantially increased the scale of our training activity – from 5,700 people in 2010 to more than 8,000 in 2015 (or a growth of 40 pct.). More than 31,000 magistrates and judicial staff members took part in trainings around the country over the last five years.

All in all, we have managed to build NIJ's reputation as a place where magistrates and judicial staff may get quality and up-to-date training and information. The quality of our trainings has been acknowledged by the European

Commission in its reports under the Cooperation and Verification Mechanism, too. For example the largely critical 2016 report expressly reads that „... the Institute has a strong track record in supplying training of good quality, including continued training for practicing magistrates”.

„Bulgarian magistrates have to look up first to the European law”

The work of the Institute is positively assessed in all reports of the Commission over the last five years.

A competition procedure has been opened for the election of a new NIJ director. Why a competition now provided that your predecessor prof. Penev was directly elected?

The law still provides for a direct election but the Managing Board decided to open a public procedure. I also believe that an open, fair and public procedure where all candidates are equally positioned at the start line of the law is the better option. Of course, someone may say that in such a situation the incumbent director has an advantage. On the other hand, for an acting director the stakes are much higher. Something has been demonstrated, achieved during the first term of office and it has to be defended. There are usually

no such expectations regarding the other candidates.

You were a minister of justice in the caretaker government, albeit for a short while. What did this bring to you?

It reinforced my understanding that dialogue and interaction between powers was necessary, while preserving their separate functions and the independence of the judiciary. Interaction however is premised on trust. Literally a week after (Marin Raykov's) caretaker government took office a mission under the Cooperation and Verification Mechanism took place. We had to prepare and coordinate the positions of six or seven judicial or executive institutions for a very short time so that their messages were in agreement. This would not have been possible without trust.

We tried to resolve the problem regarding collection of court fees and fines by the National Revenue Agency together with the Ministry of Finance and Supreme Judicial Council (SJC); however time was not enough. On the other hand we managed to find a solution to some financial issues of the judiciary and such related to court buildings. The SJC acknowledged these efforts to work together by a certificate.

The principle of dialogue and interaction between powers was also reiterated during the recent Council of Europe ministerial conference and was endorsed in the adopted Action Plan on Strengthening Judicial Independence and Impartiality.

How do you see NIJ development in the next term of office?

I would like to highlight three challenges before the Institute:

- Continue improving the quality of its training, including by incorporating new topics, forms and methods of training;
- Scale up its training activities so as to guarantee that by 2020 every magistrate takes place at least in one training per year;
- Develop its capacity to conduct applied research in the area of justice.

I believe we have the strength and willingness to achieve these goals. //

Косово, май 2015

Кандидатирах се за директор на НИП, а не срещу Драгомир Йорданов

Добре платената съдебна система е гарант за работеща икономика

14

Антон Станков е роден на 17 февруари 1966 г. През 1988 г. завършва Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Започва кариерата си като стажант юрист в Софийския градски съд през 1990 г. До 2001 г., когато стана министър на правосъдието в кабинета „Сакскобургготски“, беше председател на Наказателната колегия на Софийския градски съд. Хоноруван асистент по наказателен процес в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. В момента е адвокат. Семеен, има две дъщери и двама сина.

Автор ЛИЛИЯ ХРИСТОВСКА
By LILIYA HRISTOVSKA

Първи по време De Facto legal съобщи, че в битката за директор на Националния институт на правосъдие се включва и бившият правосъден министър Антон Станков. Така участниците в конкурса за шеф на НИП се оказаха двама бивши министри на правосъдието, доколкото завършващият първия си мандат директор Драгомир Йорданов, бe служебен министър в кабинета на Марин Райков, се бори да запази поста. Горещият спор, който се очерта, бе повод за въпросите, които DFL постави на Антон Станков.

Г-н Станков, донякъде е изненада, че загърбвате добрата си адвокатска практика, за да заемете пост на гържавна служба. Защо решихте да се кандидатирате за поста директор на Националния институт за право-

съдие (НИП)?

В качеството ми на министър на правосъдието четири години от живота ми бяха посветени на прословутата съдебна реформа. Мисля, че опитът, който натрупах, би помогнал за едни нов импулс в работата на НИП. Аз съм един от създателите на този институт, тъй като в рамките на моя мандат като министър беше преобразуван центърът за обучение на магистрати от неправителствена организация в гържавен орган. Такъв ангажимент беше поет още със стратегията за съдебна реформа, приета през есента на 2001 г., и бе изпълнен. Затова си мисля, че мога да бъда полезен в тази сфера.

Що се отнася до солидната ми адвокатска кариера – това наистина е един много добър професионален опит и възможност за човек сам да организира

нещата си.

Държа да подчертая обаче, че съм си платил адвокатските такси за цялата година. С групи думи, идеята да се включа в конкурса за директор на НИП е сравнително отскоро.

Имате ли вече концепция, с която ще се борите за поста?

Работя по нея и, честно казано, не бих искал да споделям нищо предварително. Конкурсът минава на два етапа, първо – по допустимост на кандидатите. Ако бъде допуснат в поставения срок, ще представя и концепцията си.

Как оценявате сегашното състояние на института, какво мислите за действащия директор Драгомир Йорданов?

Аз се кандидатирам за поста „директор“, но в никакъв случай срещу сегашния ръководител на

НИП Драгомир Йорданов, който има огромни заслуги за създаването на този институт. Респектиран съм от големия опит, който той има в тази сфера.

Но се надявам моите идеи да дадат друг импулс за работа в тази институция.

А очаквате ли подкрепа от 7-членния Управителен съвет, който трябва да избере новия директор на НИП?

Въздържа се да отговоря. Лично за мен е най-важно да подготвя професионално концепцията за бъдещето на института, а и да не забравяме, че могат да се появят и други кандидати.

Вие наистина бяхте двигател на сериозна реформа в Наказателно-процесуалния кодекс, съдебния закон и др., докато бяхте министър през 2001-2005 г., но сега стоите встрани от промените, които се извършват. Защо?

Стара практика е хората да бъдат изрязвани от снимките. В България няма традиция бившите управленски кадри да бъдат ползвани за нуждите на управлението със знанието и опита си. Всеки върви с копието и конска-та опашка в ръка и мисли, че от

него започва България. Възможно е и аз така да съм изглеждал преди години.

Не бих казала. Останал ми е споменът, че когато бяхте министър, успяхте да постигнете консенсус с политическите сили за първата поправка в конституцията. А бяхте и първият министър на правосъдието, който покани на среща всички бивши колеги, заемащи този пост.

Да, през 2003 г. наистина постигнахме консенсус с политическите сили в парламента за първата промяна в конституцията. Тогава железният имунитет на съдиите, прокурорите и следователите бе заменен с функционален. А в кръга на своята служебна дейност те носят гражданска и наказателна отговорност само при престъпления от общ характер. За първи път бяха записани правила за мандатността и несменяемостта. Така системата се вентилира от „вечните“ началници в нея.

Срещата, за която говорите, бе през 2002 г., когато поканих всички бивши правосъдни министри, естествено живите, за да получа съгласието им да закача портретите им на стената в Министерството на

правосъдието.

Дойдоха почти всички колеги от новото време. Дойде обаче и Светла Даскалова, дългогодишен министър на правосъдието в България (1966-1990 г.). Известно е, че след промените тя се бе оттеглила от обществения живот. Това беше една интересна и много приятна среща. Колегиите, разбира се, дадоха съгласието си и знаете, че оттогава на първия етаж в Министерството са окачени портретите на всички министри в правосъдието, които държащата е имала. Колегиите, тогава най-вече се почувстваха зачетени, а това, струва ми се, е най-важното признание за хората, които са работили за държавата.

Одобрявате ли новите промени за разделяне на ВСС, прекия избор от професионалната квота на членове на съвета, квалифициран избор от страна на парламента и т.н.?

Когато си отварях документите, за да опишам професионалната си биография, намерих едно свое интервю в столичен вестник от 2006 г., в което доста внимание съм отделил на разделянето на ВСС на две – съдийски и прокурорски колегии. Така че позицията ми е запечатана в старите вестници, всеки, който иска, може да ги прочете.

Имате ли мнение за идеята на българската прокуратура да бъде оказана експертна подкрепа – идея, лансирана от бившия правосъден министър Христо Иванов, подкрепена и от наследника му Екатерина Захариева, както и от правителството. Питам ви и като бивш министър, който имаше доста главоболия с промените, които искаше да въведе в прокуратурата?

Затруднявам се еднозначно да отговоря на въпроса, защото експертна помощ означава експертни знания. А това изисква познаване в детайли на българското законодателство. Експертите, които евентуално ще дойдат, би трябвало в един значителен период от време да се запознават ▷

▷ и навлизат в проблемите, за да бъдат полезни. Просто няма универсални закони, всеки закон, свързан с правораздаването, е специфичен за всяка страна.

В този смисъл подобна препоръка ми се струва неизпълнима. Външните експерти биха могли да се изкажат по структурата на прокуратурата и организацията на работата ѝ. Но цялостен поглед върху работата на държавното обвинение не съм уверен, че може да се получи.

Промените в съдебния закон, при второто му четене, като че ли останаха на загнен план заради конфликтното решение да се изравнят заплатите на членовете на ВСС с възнагражденията на тримата големи и конституционните съдии. Липсата на ясна аргументация не донесе обществена подкрепа на това решение. А на фона на замразените социалните плащания за няколко години, заплатите от близо 7000 лева не изглеждат ли неприлични, доколкото са бюджетни пари?

Отговорът на този въпрос е дълъг. Може би е трябвало наистина предложението за новите заплати във ВСС да мине в пакет с разделянето му на две колегии. Вероятно тогава това решение щеше да звучи по-обосновано.

Аз обаче не съм фен на сиромашеството. Винаги съм твърдял, че заплатите в цялата съдебна система са недостатъчни. Те трябва да бъдат такива, че да са възпиращ фактор за корупцията. Това, че заплатите във ВСС са вдигнати и изравнени с тези на тримата големи, аз си обяснявам като отражение на разделянето на колегиите на две и изравняване на позициите на членове с тримата големи. Така или инак гласовете им са равни, защо и заплатите да не са?

Но що се отнася до това, че държавата не отделя средства за другите сектори, където това е крайно наложително, мога само да кажа, че работещата съдебна система е един от факторите за работеща икономика. Това означава повече приходи в хазната и по-добри социални плащания. //

I Apply for the Position of Director of NIJ, Not Against Dragomir Yordanov

Well-paid Judicial System Guarantees a Functioning Economy

Anton Stankov was born in 1966. He graduated the Law Faculty in 1988 with St. Kliment Ohridski Sofia University. He began his career as a trainee lawyer at Sofia City Court in 1990. Until 2001 when he became Justice Minister with the Gotha's Government, Stankov was Head of the Criminal Division of Sofia City Court. Adjunct Assistant Professor in Criminal Procedure at St. Kliment Ohridski Sofia University. He is currently working as a lawyer. Married, father of two daughters and two sons.

De Facto legal was the first to announce former Justice Minister Anton Stankov would join the battle of becoming Head of the National Institute of Justice. Thus competitors for the chair of the NIJ are two former Ministers of Justice, while the current Head, Dragomir Yordanov, is about to finish his first term as Head was an Interim Minister with Marin Raykov's government, and currently fighting to keep his place. The hot

dispute emerging was the reason DFL talked to Anton Stankov.

Mr. Stankov, it is somewhat surprising you ignore your good legal practice to take up a post in the public service. Why did you decide to run for the post of Head of the National Institute of Justice (NIJ)?

In my capacity of Justice Minister, four years of my life were devoted to the infamous judicial reform. I think the experience I gained would help for a new impetus to the work of the NIJ. I am one of the founders of this institute as within my mandate as a minister the center of training of magistrates was turned from an NGO into a public authority. This commitment was taken up with the judicial reform strategy adopted in the autumn of 2001 and it was executed. Therefore I think I can be of use in this field.

As for my solid legal career – it is indeed a very good experience and opportunity for a man to organize their things themselves.

I must emphasize, however, I have paid my attorney's fees for the year.

In other words, the idea of joining in the competition of NIJ Director of is relatively recent.

Do you already have a concept you will fight for the post?

I'm working on it and, frankly, I do not want to share anything in advance. The contest runs in two stages, first - on the eligibility of candidates. If admitted within the deadline, I shall present my concept.

How do you assess the current state of the Institute, what do you think of the current Director Dragomir Yordanov?

I run for the post of but this is not at all against the current Head of the National Institute of Justice Dragomir Yordanov who has great merit for the establishment of this Institute. I respect the great experience he has got in this field.

Moreover, I hope my ideas shall give another impetus of work at this institution.

Do you expect any support from the seven-member Management Board – since they must elect the new Head of the National Institute of Justice?

I shall remain silent about this issue. Personally, the most important thing to me is to prepare a professional vision on the future of the institute, and let's not forget other applicants may join in.

You were indeed the engine of a major reform of the Criminal Procedure Code, the Court Law, etc., while you were a minister in 2001-2005, but currently you stand aside from the amendments taking place. Why is it so?

It is an old practice for people to be cropped from the picture. In Bulgaria there is no tradition former Heads to be used by the management since these people have certain knowledge and experience. Each one comes having a ponytail and carrying their own spear, thinking they have established Bulgaria. It is possible years ago I had looked that way, too.

I would not say. If I can recall well, while you were a minister, you manage to reach a consensus with the political powers for the First Amendment of the Constitution. Also, you were the

first Minister of Justice who invited all former colleagues who had held this post to a meeting.

Yes, in 2003 we really achieved an agreement with the political powers at the Parliament for the first amendment of the constitution. Then the iron immunity of judges, prosecutors and investigators was replaced by a functional one. Within its official activities they carry civil and criminal liability only for indictable offenses. It was the first time ever: all rules on mandates and irreplaceability were written down. Then the system was vented from the 'eternal' Heads in it.

The meeting you are talking about was in 2002 when I invited all former justice ministers, still living, to get their consent to hang their portraits on the wall at the Ministry of Justice.

Almost all colleagues of the latest years came. In addition, Svetla Daskalova came, too; she was a longtime Minister of Justice in Bulgaria (1966-1990). After the political changes in 1989 she had retired from public life. It was an interesting and very pleasant meeting. The colleagues, of course, gave their consent and now the first floor of the Ministry hosts the portraits of all Ministers of Justice the State once has had. Then people felt they were respected; I think, this is the most important recognition for those who have worked for the State.

Do you approve the new amendments for separating the SJC, the direct election from the professional quota of Council Members, a qualified selection on behalf of the Parliament, etc.?

When I opened the document to describe my professional biography, I found an interview in a Sofia newspaper in 2006 – a lot of attention I had paid to the separation of the SJC in two – judges' and prosecutors' colleges. So my position was sealed in old newspapers; everyone can read it.

Do you have an opinion about the idea the Bulgarian Prosecutor's Office to be given expert support – an idea promoted by former Justice Minister Hristo Ivanov, supported by his successor Ekaterina Zaharieva as well as the Government. I ask

you as a former minister who had a lot of troubles with the amendments you wanted to introduce into the prosecution.

It is difficult to unequivocally answer the question, because expertise is expertise. And this requires knowing in detail the Bulgarian legislation. Experts who will possibly come should in a significant period of time to get acquainted with the local issues in order to be useful. There are simply no universal laws; any law related to the administration of justice is specific in each country.

In this sense, such a recommendation seems impossible. Foreign experts could speak on the structure of the prosecution and the organization of work. But an overall view of the work of the state prosecution? I am not sure they can provide.

Amendments in the Law of Court, in its second reading, look as if left behind because of the conflicting decision to make equal the salaries of SJC members with the salaries of the three Heads and the constitutional judges. The lack of a clear argument brought no public support for this decision. And amid the frozen social benefits for several years, salaries of nearly BGN 7,000 do not look decent since this is tax-payers' money?

The answer to this question is long. Perhaps the proposed new salaries at the SJC had to be passed together with the division/separation of the two colleges. Probably then this decision would sound more reasonable.

But I'm not a fan of poor-thinking. I have always said wages in the entire judicial system are insufficient. They must be such as to be a deterrent to corruption. The fact wages at the SJC were raised and aligned to those of the Big Three, I justify as a reflection of the separation of the two colleges and leveling positions of the members to the Big Three. Their voices are anyway equal, why should not wages be too?

In regards to the fact the State does not allocate funds in other sectors where it is absolutely necessary, I can only say the following: a working judicial system is one of the factors of a working economy. This means more revenues in the State's Treasury, and better social benefits. ///

Автор
агв. ЛЮБОМИР НОВИКОВ
By Attorney LYUBOMIR
NOVIKOV

Гражданско процесуалният кодекс (ГПК) гъмжи от узаконени беззакония

Законодателят не спазва задължението си да спазва Конституцията

Адвокат Любомир Новиков, на преден план, в съдебно заседание. Вероятно преди настъпването на десетгодишният юбилей си струва да си дадем сметка какво ни донесе в защитата на свободите, правата и законните инте-

реси „новият“ Граждански процесуален кодекс – на юристите, на гражданите, на обществото и на държавата. Предварително моля да бъда извинен, ако прозвуча на някои колеги като дилетант в тази област – все пак през целия

си професионален живот съм се занимавал основно с наказателно право. Именно, това, обаче, ми дава възможност да имам поглед в известен смисъл отстрани и, може би, по-ярко да възприемам нещата. Във всички случаи за

Civil Procedure Code (CPC) Is Packed With Lawlessness

The Law-Maker Does Not Keep Their Obligation to Observe the Constitution

Attorney Lyubomir Novikov (in the foreground), at the hearing Probably, just before the tenth anniversary it is worth remembering what protection of freedom, rights and legitimate interests brought to us the "new" Code of Civil

Procedure – to attorneys, citizens, society and the State. I kindly ask you all to excuse me in advance if to some colleagues I happen to sound as a dilettante in this field – after all during in my entire professional life I have

dealt primarily with Criminal Law. It enables me to have a look at some ways from aside and perhaps more vividly perceive things. In any case, for each of those further allegations, I have written evidence gathered in my practice of

всяко едно от изложените по-нататък твърдения имам писмени доказателства, събрани в моята практика на съдебен адвокат.

Първо – Да вземем първо разпоредбата на чл. 131, ал. 1 от ГПК, която предписва в тридесетдневен срок от получаването на исковата молба и приложенията към нея, ответникът да подаде отговор, като ал. 3 го задължава с него да представи всички писмени доказателства, с които разполага. Ищецът (естествено, в рамките на давностния срок) е имал неограничено време да се подготви и да си осигури съответните доказателства. Ответникът разполага само с тези тридесет дни и, ако необходимите му доказателства не са в негово разположение, той трябва да си ги осигури от съответните органи, организации и лица (естествено, ако знае къде да ги търси). Съмнявам се, че има някой, който да не разбира, че при съвременните обществени условия, задачата е неизпълнима в този срок. Следователно, ищецът и ответникът, а priori, са поставени в неравноправно положение. За мъдреците – автори на това творение, това няма значение – важно е процесът да върви, че много ни били критикували за

19

бавност от ЕК и ЕС – мотив на законотвореца. За сравнение всеки може да види в какви срокове се движат делата в ЕСПЧ.

Второ – После следва друга грама – връчването на съобще-

нията и в частност призоваването. Член 42 (съотв. чл. 58) от ГПК описват, как става това – чрез връчване от съдебен служител, по пощата или чрез куриерска служба, чрез частен съдебен изпълнител, по телефона, ▷

judicial attorney.

First, let's take the provision of Art. 131, para. 1 of the CPC, advising the following: within thirty days of receipt of the application and its annexes thereof, the defendant can file a response while para. 3 obliges them to submit all documentary evidence available. The claimant (naturally, within the limitation period) had unlimited time to prepare and to provide the relevant evidence. The defendant has thirty days only and if needed evidence is not in his possession, they must provide them from the relevant authorities, organizations and individuals (of

course, if one knows where to look for them). I doubt there is someone who does not understand in today's social conditions, the task is impossible within this timeframe. Therefore, the claimant and the defendant, a priori, are placed at a disadvantageous position. To the wise authors of this piece of creation, it does not matter – the important thing is to have the court case running otherwise we are criticized of being slow – by the European Commission and the EU – this is the ground of justification of the law-makers. In comparison, everyone can see how fast cases at the European Court of Human Rights run.

Second, another drama follows – delivering notices and messages, in particular summons. Art. 42 (resp. Art. 58) of the CPC describe how it works – by being delivered by a judicial officer, by post or by courier, by a private bailiff, by telephone, telex, fax or wire telegram, and email and possible by an attorney. Wonderful wide-range (virtually unlimited) possibilities for abuse and corruption of course. In this respect the provision of Art. 47 of the CPC has provided additional grace – the notice or the summons can be glued on the front door or around the door post – at a visible place and by doing this, the job is done. The fact the wind blew ▷

▷ them away, or someone who has certain interests – including the one who glued/placed them, has torn them immediately after leaving them there – it does not matter, as long as the case is running. With the only difference the person concerned and/or accused actually cannot defend themselves.

Third, next comes down the so called “Judgment by default” – a sentence pronounced even without the presence of the two parties – Art. 238 and 239 of the CPC. It is enough if the Court has warned the defendant of the consequences of failure to comply with the deadlines for exchange of court documents – see

the aforesaid period of 30 days, or they have not come to the hearing, or “the claim is probably reasonable”. Since the Court – pursuant to the law – in this case cannot be motivated on the grounds of the dispute, the sentence on probability may well be the result of wind direction blowing – blown someone’s common sense as well. Opportunities for protection (see Art. 240, para. 1 of the CPC) are limited in lists, so that the general order of handling a claim remains – and in case there is a final decision in the same case issued, it is highly dubious.

Interesting is the legislative protection of creditors in commercial

transactions. Pursuant to Art. 227b of the Penal Code, a trader (resp. a manager or a representative) who is insolvent (incl. for reasons not in their control – in case of receivables, they have stopped paying) is obliged to declare bankruptcy within thirty days otherwise they shall be subject to criminal liability. A wonderful idea, the creditor has no benefit of. After years of efforts to criminalize non-payment of taxes (it would undermine the existence of the fiscal system), wise lawmakers have amended Art. 608 of the Commercial Law: by adding the State with its public-legal claims among the creditors in commercial transactions. Therefore, any creditor

▷ телекса, факса или с телеграма, както и на електронен адрес, а може и чрез адвокат. Прекрасни широки (практически неограничени) възможности за всякакви злоупотреби и, естествено, корупция. В това отношение разпоредбата на чл. 47 от ГПК създава допълнителна блягодат – съобщението, съотв. – призовката, могат да бъдат залепени на входната врата (напр. портата) или на видно място около нея и с това работата е свършена. Обстоятелството, че вятър ги е отвял, или някой, който има интерес, вкл. и този, който ги е залепил, ги е откъснал – това е без значение, важно е процесът да върви. С тази разлика, че заинтересуваното лице на практика не може да се защити.

Трето – После идва поставяне на т. нар. „неприсъствено решение“ – чл. 238 и 239 от ГПК. За това е достатъчно съдът да е предупредил ответника за последиците от неспазването на сроковете за размяна на съдебните книжа – вж. по-горе срока от 30 дни, или да не се е явил в съдебното заседание, или „искът вероятно да е основателен“. Тъй като съдът, по силата на закона, в този случай не се мотивира по съществуването на спора, то оценяването на вероятността спокойно може

да е резултат от посоката на вятъра, отвял и здравия разум. Възможностите за защита (вж. чл. 240, ал. 1 от ГПК) са лимитивно изброени, поради което остава общият исков ред, който, при наличие на влязло в сила решение по същия спор, е крайно съмнителен.

Интересно е поставена законодателно защитата на кредиторите в търговските сделки. Съгласно разпоредбата на чл. 227б от НК, търговец (съотв. управител или представител), който е изпаднал в неплатежоспособност (вкл. и по независещи от него причини, при наличие на вземания, е спрял плащанията) е длъжен в тридесетдневен срок да се обяви в несъстоятелност, тъй като в противен случай носи наказателна отговорност. Прекрасен замисъл, от който кредиторът няма никаква полза. След дългогодишни усилия да се криминализира неплащането на данъците (нещо, което би обезсмислило съществуването на фискална система), мъдрият законотворец направи изменение в чл. 608 от Търговския закон, където в кръга на кредиторите по търговски сделки, вмъкна държавата с нейните публично-правни вземания. Поради това всеки кредитор (освен държавата) е длъжен да изпрати препис от исковата молба за обявяване на длъжника в ▷

(except the State) shall send a copy of the claim to declare the debtor in bankruptcy with the National Revenue Agency – otherwise the Court would not accept it for processing. As a result, after the creditor wins the case, the State (using a state bailiff or by public bailiff), shall get easily into position and, by being a privileged creditor the State is the first to receive what it can from the debtor's property. The creditor who has invested money, time and effort can only watch from the aside.

Fourth, a peculiar peak of legitimized lawlessness is the immediate implementation within the

production orders – see Art. 417 and 418 of the CPC. A writ is further issued on the statement of an [bank] account and the amount shall be immediately collected by a bailiff – this is common practice in regards of monopolies like Toplofikacia, ERP, Water and Sewage, banks, etc. The defense is quite problematic, since when the debtor gets to know about it, the execution (implementation of the sentence) is already a fact, while the defense is being run pursuant to the general order and it is a matter of time, money, nerves, etc. Even when trial against the monopolist has been won, reimbursement is under the general enforcement proceedings.

Fifth, in the very enforcement proceedings there are weird procedures established: the call for voluntary execution/payment – see Art. 428 of the CPC – even if handed over in the aforesaid order, it is always bettered with already imposed security measures on all property of the debtor, resulting in some paradoxical situations:

- the debtor has no assets to dispose with in order to voluntarily fulfill their obligation;
- the collateral guarantee exceeds the due amount by several times – in my practice I have had property subject to collateral exceeding the due amount by 3,500;
- the due amount has been ▷

▷ несъстоятелност на Националната агенция за приходите – в противен случай съдът не я приема за разглеждане. В резултат, след като кредиторът спечели делото, държавата, чрез държавния съдебен изпълнител или чрез публичния изпълнител, се намества на готово и, в качеството си на привилегирован кредитор, първа получава каквото може от имуществото на длъжника. Кредиторът, вложил пари, време и усилия, може само да гледа отстрани.

Четвърто – Своеобразен връх на узаконеното беззаконие е незабавното изпълнение в рамките на заповедното производство – вж. чл. 417 и 418 от ГПК. Издава се изпълнителен лист по извлечение от сметка и сумата се събира тутакси от съдебния изпълнител – това е масова практика по отношение на монополисти като Топлофикация, ЕРП, ВуК, банките и пр. Защитата е, меко казано, твърде проблематична, тъй като, когато длъжникът узнае, изпълнението е вече факт, а тя (защитата) се реализира по общия ред и е въпрос на време, пари, нерви и т. н. Дори когато делото срещу монополиста е спечелено, връщането на сумата е по реда на общото изпълнително производство.

Пето – В самото изпълни-

телно производство също са постигнати своеобразни висини – поканата за доброволно изпълнение – вж. чл. 428 от ГПК, която може да е връчена по посочения по-горе ред, е винаги изпреварена с вече наложени обезпечителни мерки върху всички имуществата на длъжника, в резултат на което се стига до няколко парадоксални ситуации:

- длъжникът не разполага с имущество, с което да се разпорежи и доброволно да изпълни задължението си;
- обезпечението надхвърля многократно размера на задължението – в моята практика имам случай имуществото, предмет на обезпечение, да над-

хвърли 3500 пъти размера на задължението;

- дължимата сума е събрана няколко пъти в пълния ѝ размер от няколко банкови сметки;
- задължението е погасено, но остават задължения за адвокатски хонорар, такси и „консултантски“ на съдебния изпълнител, които задължително надхвърлят размера на основното задължение;
- запорите и възбраните се вдигат съобразно волята на съдебния изпълнител, която пък се формира едноставно чрез извънправни средства.

Тези размисли, възникнали през изминалите години преди и

▷ collected in full several times from several bank accounts;

- the liability has been paid for, but remaining obligations – legal fees, consulting services by the bailiff, etc., compulsory exceed the principal amount;
- Liens and foreclosures are cancelled according to the will of the bailiff, and it in turn is formed only by non-legal means.

These thoughts have bothered me over the years before and after the entry of the CPC into force make me try to put for discussion among professionals these few questions:

1. Pursuant to art. 17, para. 1 and

3 of the Constitution, the right of ownership is guaranteed and protected by law, while private property is declared inviolable – what is legislative protection and what exactly is privacy defined as?

2. Pursuant to art. 19, para. 2 of the Constitution, “the law creates and guarantees to all citizens and legal entities equal legal conditions for economic activity, by preventing abuse of monopoly and unfair competition and protecting the clients/consumers” – how does it works with the existing legislation and on what basis the State itself, municipalities and proven monopolists have benefited?

3. Pursuant to Art. 6, para.

1, item I of the Constitution, all citizens are equal before the law while pursuant to Art. 56, item I of the Constitution, every citizen has the right to protection when their rights of legal interests have been violated or threatened – how are these basic principles implemented in the listed cases of legal permits’ who is responsible for their violation and what procedure shall be followed in order to remove/stop these violations?

4. Pursuant to Art. 5, para. 4 of the Constitution, ratified norms of international law are part of domestic law and take precedence over domestic regulations in case the latter contradict them. Therefore:

след влизането на ГПК в сила, ме карат да се опитам да поставя на обсъждане в професионалните среди следните няколко въпроса:

1. Съгласно чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията правото на собственост се гарантира и защитава от закона, като частната собственост е обявена за неприкосновена – каква е законодателната защита и в какво именно се изразява неприкосновеността?

2. Съгласно чл. 19, ал. 2 от Конституцията „законът създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност, като предотвратява злоупотребата с монополизма, нелоялната конкуренция и защитава потребителя“ – как става това при наличната законова уредба и на какво основание са облагодетелствани самата гържава, общините и доказани монополисти?

3. Съгласно чл. 6, ал. 1, изр. I от Конституцията всички граждани са равни пред закона, а съгласно чл. 56, изр. I от Конституцията всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права или законни интереси – как се реализират тези основни принципи в изброените случаи на законодателни разрешения, който носи отговорност за нарушава-

нето им и по какъв ред следва да бъдат отстранени тези нарушения?

4. Съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията ратифицираните норми на международното право са част от вътрешното право и имат предимство пред вътрешноправните норми, които им противоречат. Поради това:

а) по силата на каква логика посочените законодателни разрешения се приема, че съответстват на разпоредбата на чл. 13 от КЗПЧОС, която изрично предполага гражданите да имат ефективни средства за защита на правата и законните си интереси, гарантирани от конвенцията;

б) по кой ред и начин законодателната власт е гарантирала прилагането на чл. 1 от Протокол № 1 към същата конвенция относно режима за свободно упражняване правото на собственост?

5. Съгласно чл. 5, ал. 2 от Конституцията нормите ѝ имат непосредствено действие – по силата на каква логика правораздавателните органи дерогират действието на Конституцията при очевидни, несъмнени противоречия между нейните норми и законодателните и подзаконови актове?

Моята повече от 40-годиш-

на практика ми дава основание да твърдя, че когато законодателството не гарантира на обществото равнопоставеност, ред и сигурност, това не може да бъде случайно. Очевидно целта е да бъдат създавани определени напрежения, за да се отклонява вниманието от същностните проблеми. Не бива да забравяме, че твърде често принципно законосъобразните средства се използват за постигане на извънправни корисни политически и икономически цели, за което законотворецът е създавал идеални условия. В крайна сметка това може да изпразни от съдържание понятието „демокрация“, която чакаме повече от четвърт век.

Убеден съм, че е настъпил моментът, когато е наложително да бъде разкрита широка професионална и обществена дискусия относно конституционността на общественото ни устройство и законодателството, вкл. и по въпроса поради какви причини е ограничен кръгът от органи и лица, които имат право да сезират Конституционния съд. До днес никой не си направил труда да даде смислено обяснение с какво действително Конституцията пречи на развитието на обществото и в частност на правосъдието и с какво вече направените изменения промениха същността на нещата. //

a) Under what logic these legislative authorizations shall be presumed to comply with the provisions of Art. 13 of the ECHR, since the latter explicitly assumes citizens should have effective means of protecting their rights and legitimate interests guaranteed by the Convention;

b) In what order and manner legislature has ensured the implementation of Art. 1 of Protocol № 1 of the same Convention on the regime to free exercise of the right of ownership?

5. Pursuant to Art. 5, para. 2 of the Constitution, its norms have an immediate effect – by what legal tribunals derogate action of

the Constitution in cases of clear, unmistakable contradictions between its regulations and the legislation and decrees?

My more than 40 years of experience allows me to say where the Law does not guarantee equality of society, order and security, it cannot be accidental. Obviously, the goal is to create certain tensions, to divert attention from essential issues. We should not forget too often fundamentally legitimate means are used to achieve extra-mercenary beneficial political and economic objectives the lawmaker has created ideal conditions for. Ultimately, this

could undermine the concept of "democracy" we have been awaiting for more than a quarter of a century.

I am convinced the time has come when it is imperative to reveal extensive professional and public debate on the constitutionality of our social structure and legislation, incl. on the question on the reasons the circle of bodies and people entitled to submit claims to the Constitutional Court is limited. Until today, no one bothered to give a plausible explanation how the Constitution has prevented the development of society and in particular justice, and how these modifications have changed the nature of things. //

ГПК натрупа 60 тълкувателни решения по 200 въпроса

Автор Съдия БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ ВКС
By Judge BORISLAV BELAZELKOV, SCC

24

Новият Граждански процесуален кодекс беше призван да създаде условия за разрешаването на все по-загълбочаващите се проблеми пред гражданското съдопроизводство: натрупване на все по-голямо количество висящи граждански дела, разрешаването на които ставаше все по-бавно и натрупване на противоречива съдебна практика по все по-широк кръг правни въпроси, източник на която във все по-голяма степен ставаше самият Върховен касационен съд.

След по-малко от две години предстои да се изпълнят 10 години от влизането в сила на новия ГПК на 01.03.2008 г. – кратък период от живота на един процесуален закон, но достатъчен, за да се види поне първоначалният ефект от неговото прилагане и да бъде анализиран начинът на приложението му, за да се прецени какво в приложението му може и трябва да се подобри.

Сравнително лесно е да се установи броят на постъпилите и архивирани дела в първоинстанционните съдилища през периода 2002-2008 г. и броят на постъпилите и архивирани дела в първоинстанционните съдилища през периода 2008-2015 г. Това няма да покаже колко време се е задържало висящо едно гражданско дело в съдебната система при действието на стария и новия ГПК, но ще е показателно за тенденциите техният брой да се увеличава или намалява. Проме-

ните в скоростта на правораздаването по граждански дела могат да бъдат установени като се направи сравнение на времето, изтекло от образуването, до архивирането на делата в първоинстанционните съдилища по време на действието на двата закона, както и на времето, необходимо за достигане на делото до въззивната или до касационната инстанция. При действието на стария ГПК Върховният касационен съд разглеждаше касационни жалби срещу решения по дела, образувани от две до пет и повече години по-рано, докато сега, при действието на новия ГПК, Върховният касационен съд разглежда касационни жалби срещу решения по дела, образувани година или две по-рано.

Така оспорваните включително и пред Конституционния съд промени в касационното обжалване

доведоха за шест години от 2011 до 2015 г. до постановвяването на 60 тълкувателни решения по близо 200 материално-правни и процесуално-правни въпроса, което е повече от направеното за уеднаквяване на съдебната практика през предходните 25 години. Вече е натрупана и значителна практика на отделните състави на Върховния касационен съд, несъблюдаването на която е абсолютно основание за допускане на касационното обжалване. Това значително облекчава както работата на първоинстанционните и въззивните съдилища, така и страните при защитата им срещу порочни съдебни решения.

Количествените измервания показват значителен ефект, но крайно време е да бъде проведено и по-загълбочено проучване на промените в качеството на гражданското правораздаване и

Таня Маринова и Борислав Белазелков на пресконференция на Съюза на съдиите в България

оказваната защита на граждани-те: качество на исковете молби и на отговорите, колко често се стига до преклудирание на въз-ражения, относителен брой на отправени и удовлетворени иска-ния за продължаване на срока за отговор, съдържание на доклада по делото; становища по докла-да; оплаквания във въззивната жалба за непълнено съдържание и погрешни указания в доклада; изпълнение на правомощията от въззивния съд: изчерпване на

оплакванията, излизане извън пределите на въззивната жалба; формулиране на правните въпро-си в изложението към касацион-ната жалба и обосноваване на тяхното значение за уеднаквява-нето на съдебната практика и развитието на правото, връзка между повдигнатите правни въ-проси и касационните оплаква-ния; изследване на практиката на отделните състави на Вър-ховния касационен съд по значе-нието на повдигнатите правни

въпроси, такива, по които рядко или изобщо не се допуска кас-ационно обжалване, и правни въпроси, по които най-често се допуска касационно обжалване, както и по-обща проблеми, свър-зани с призоваването, изменене-то на иска и др.

Вижте още РЕШЕНИЕ № 12 по конституционно дело № 4/2012 г., докладвано от съдията Кети Маркова -- <http://www.intera-x.com/constcourt/Pages/Document/default.aspx?ID=1646> ||

CPC Has Resolved 60 Interpretative Decisions on 200 Matters

The new Civil Procedure Code was called in to create environment for solving the ever-deepening problems facing civil proceedings: accumulation of further greater amount pending civil cases, since their resolving became yet more slowly, accumulation of contradictory jurisprudence of even broader range of legal issues all due to the Supreme Court itself.

In less than two years we are going to commemorate the 10th anniversary of the entry into force of the new Code (01 Mar 2008) – a short period in the life of a procedural law, but enough for us to see at least the initial effect of the implementation and analyze its application in order to determine what in its application can and should be improved.

It is relatively easy to determine the number of submitted and archived cases in Courts of First Instance in the period 2002-2008 and the number of submitted and archived cases in Courts of first instance in the period 2008-2015. This will not show how long a pending civil case was kept in the judicial system under the old and

the new CPC in force, it shall rather be indicative of trends whether their number has increased or decreased. Changes in the speed of justice in civil matters may be established by comparing the time elapsed from initiating the case to its archiving at the Courts of first instance during the operation of both laws as well as the time needed for the case to reach the appellate or cassation instance. Under the old CPC, the Supreme Court examined the cassation appeals against resolutions in cases brought two to five or more years ago while now, under the new Code, the Supreme Court hears cassation appeals against resolutions in cases initiated a year or two earlier.

The so impugned amendments – including ones at the Constitutional Court in the cassation appeal – led to 60 interpretative decisions in nearly 200 substantive legal and procedural matters for six years – from 2011 to 2015. This is more than what was done for the unification of jurisprudence in the previous 25 years. There is accumulated substantial practice of different units of the Supreme Court – and failure

to comply to it is an absolute ground for admission to a cassation appeal. This greatly facilitates the work of both Trial and Appellate Courts as well as the parties in their defense against vicious court sentences.

Quantitative measurements show a significant effect, but it is high time one conducted an in-depth study of the changes in the quality of civil justice and the provided defense to citizens: quality of claims and replies, how often we see forfeiture of objections; relative number of addressed and satisfied requests for extension of deadlines of replies; content of the report on a case; standpoints on a report; complaints in an appellate complaint of non-filled content and/or false information in the report; exercise of the powers of the Appellate Court: depletion of complaints; going beyond an appellate complaint; formulation of legal issues facing a cassation appeal; and justifying their relevance in unification of court practice and development of law; relationships between raised legal issues and cassation complaints; studying the practice of different units of the Supreme Court of the importance of the raised legal issues; those being rarely or never allowed to go for cassation appeal, as well as legal issues where cassation appeal is most often allowed; miscellaneous general issues associated with invocation, amendments in the claims, etc.

See also: RESOLUTION № 12 of Constitutional Case № 4/2012, a report by Judge Ketii Markova – <http://www.intera-x.com/constcourt/Pages/Document/default.aspx?ID=1646> ||

Първи приоритет – съдебна реформа

26

Адвокатско дружество „Пенков, Марков и партньори“ спечели престижния приз за „Дело на годината за 2015 г.“ за успешната защита на „Врана“ ЕАД по ревандикационен иск, предявен от Симеон Сакскобурготски и Мария-Луиза Хробок, срещу дружеството и държавата, за около 1 410 000 кв.м и около 14,5 млн. лв. данъчна оценка*.

Автор ВАСИЛ ЧОБАНОВ
By VASIL CHOBANOV

Получихте отличие за значим съдебен казус. Как си обяснявате засиления интерес към това имотно дело и неговото значение?

Интересно за публиката е вероятно това, че става дума за т.н. царски имоти. Ние на първа инстанция успяхме да защитим държавния интерес във връзката с производството по ревандикационен иск. Особено в случая е, че става въпрос за огромна градска територия – над 1 милион и 410 квадратни метра и макар данъчната оценка на имота да е само около 15 милиона лева, реалната стойност е може би 10 пъти по-голяма. Отделно казусът е свързан със значителна правна сложност. Става дума за анализ на вече отменени институти на правото и действие при различни правни режими в продължение около 100 години, от 1920-та

и след това. Ние анализирахме сериозен обем документация, където бяха приложени и крепостни актове, нещо което много адвокати не са виждали в своята реална работа. Имаше така наречени домашни продавателни записи, документация свързана с управление на имотите на бивши български монарси. Някои бяха написани на ръка. Имаше различни архивни документи, писма, литература където е описано какво принадлежи на Интендантството и какво принадлежи като частна собственост на монарсите. Всичко това беше анализирано в самото дело. От него научихме редица фактически положения, а вероятно и отсрещната страна също научаваше факти, за които узнаваше по повод на това дело. След анализ се убедихме, че тези имоти не са били частни имоти

по смисъла на тогава действащите правни норми, а са били държавни – управлявани от Интендантството и ползвани от царската фамилия, като представители на държавата.

Защо, адвокат Пенков, този казус се налага да бъде обясняван толкова подробно.

Този казус и сега не е обяснен подробно, може би защото е минала само първа инстанция, но е обществено значимо да се знае правното положение и да се разграничат правата на царската фамилия и на държавата. Аз лично не се настройвам негативно към техните претенции, по-скоро го отдавам на непознаване, на действащите в далечното минало правила. Казусът обогати практиката на екипа на нашата кантора. Сегем души работихме, като естествено ▷

*(Бележка на редакцията: Страни по делото са: ищци са Симеон Сакскобурготски и Мария-Луиза Хробок срещу ответници „Врана“ ЕАД и държавата чрез Министъра на регионалното развитие и благоустройството, а подпомагаща страна Министерството на земеделието и храните)

Владимир Пенков – управляващ съдружник „Пенков, Марков и партньори“

От ляво на дясно седнали: Светлин Адриянов – съдружник, Владимир Пенков - управляващ съдружник, Иван Марков - съдружник, прави: Светослав Димитров - съдружник, Искра Стефанова – изпълнителен директор, Александър Стефанов - млади съдружник, Николай Цветанов – млади съдружник

▷ бяхме привлекли и консултан-ти с голямо име.

Вие сте начело на корпоратив-ни адвокати, как избрахте това поприще?

Действително идваме от онези времена, когато нямаше пазарни отношения, нямаше нормативна основа на пазарната икономика, включително гру-жественото право. Така когато решихме да сме корпоративни адвокати в подкрепа на бизнеса имяхме предимството, че рабо-техме в тогавашното Минис-терство на външнoикономиче-ските връзки и бяхме запознати с търговското и дружественото право в други държави. У нас имаше един Указ 535, по който можеха да се създават смесени гружества с чуждестранни ин-веститори, а участвахме с екс-

пертиза за създаването на много-дузини търговски гружества в Германия, Италия, Франция, Гър-ция и някои други държави. Така целия ни екип беше наясно с тази материя и беше доста по-леко за нас, особено при липсата на из-рична правна уредба.

Все пак България имаше мно-го оживени икономически отно-шения

България винаги е била актив-на в международните търговски отношения, може би затова сме имали толкова активен арби-траж при Българската търгов-ско-промишлена палата и под ръководството и с участието на проф. Живко Сталев сме били като държава доста настойчиви в утвърждаването на междуна-родни и вътрешни правила на Международния търговски ар-

битраж. България беше между първите страни присъединила се към съответната конвен-цията, още преди влизането ѝ в сила през 1989 г. и беше една от първите приели специален Закон за международен търгов-ски арбитраж през 1988 г. Пър-воначалната трудност за нас, беше от липсата на българска нормативна уредба, от липса на опит, на офис, на съдебна прак-тика и много други. На въпроса ви, на какво наблягаме сега – отговорът е сега работим за добра организация в екипа, вече имаме подходящ офис с отлични условия, създали сме тематични работни групи, подчиняваме се на вътрешни етични правила, въвели сме икономически кри-терии за оценка работата на юристите. Решили сме редица технически въпроси с въвежда-

нето на специална интранет система, която позволява всички да се насочат към същинската работа. Искаме всички колеги да изпитват уважение, както към клиентите, така и помежду ни. Това го постигаме със сериозен обем работа про-боно за защита интересите на физически лица, обществени и неправителствени организации. Може би трябва да спомена, че аз лично съм член на УС на Българската търговско-промишлена палата над 20 години, 11 години бях заместник-председател, в момента съм член на УС на фондация „Лале“, (с лого Дни на добри дела), бях в управлението на Загорка, в момента съм председател на Нагорния съвет на БТК, също така съм председател на българската част на Координационния съвет Германия-България, разбира се съм член на Австрийския културен клуб и много други. Всичко това е израз на една философия и указва възпитаващо действие върху всички колеги, надявам се.

Като ви слушам излиза, че практически не сте имали избор да не станете корпоративни адвокати.

Може така да се каже, защото практиката ни беше като юрисконсулти във външно-търговски организации. Затова сме корпоративни адвокати, но сега практически над 30 процента от работата на кантората ни е като съдебни адвокати. Представяваме нашите клиенти пред Арбитражния съд и през съдилищата в страната. Този процент вероятно ще се удвои в следващите 3-4 г.

Идват ли нови клиенти и как ви намират?

Идват клиенти и по много начини ни откриват. Много често през модерните комуникационни средства и някои дори не ги познаваме. Това се дължи на нашето членство в най-голямата асоциация на независими адвокати LexMundi, и нашето представяне в уеб-страницата, участието ни в много конференции и семинари, които и ние организираме. Обръ-

щат се нови клиенти, дори тези дни от Щатите имаме искане за правен анализ във връзка с едни придобивания. Името, което сме изградили подпомага привлечането на нови клиенти. Но значение имат и личните усилия на колегите и личния авторитет и репутация. Тук са важни реномето и участията в различните камари, като Германско-българската, Американската, Френско-българската, Гръцката, Италианската, Австрийския бизнес-клуб. Може би и затова за втора година бяхме наградени като Супербранд на България, което е едно признание, защото в изданието са включени само около 50 марки. Същност ние друго не притежаваме, освен марката Пенков, Марков и партньори с доброто име и репутацията. Това беше възнаградено.

Това ли са предизвикателствата през годините?

Ако има нещо, което ни е възпитало, в тези над 25 години, много често ни се е налагало да правим неща за първи път, успявали сме, срещу голяма съпротива на хора, които още не са повярвали, че нещо е възможно, защото не е точно написано в закона. Затова съм защитник на тезата, че върховенството на закона не означава буквално бюрократично прилагане на правни норми, а трябва да се търси житейската справедливост във всеки абстрактен нормативен текст. Истината е, че продължаваме да се учим. Например скоро имаме запитване за работа с испански език. Казах откровено, да, все още нямаме и може би по този начин губим един клиент, но не губим репутация. Така научаваме, че представата ни за достатъчност в знанието на английски, немски, руски и френски, вече е остаряло. Клиентите ни карат да се учим в движение. Спечелихме едно дело, което беше потвърдено и от Върховния касационен съд, където магистратите се съгласиха, че когато в продължителни по време отнoшения и преговори с админи-

страцията по сключването на споразумение, представители на държавата и нейни служители многократно са потвърдили, че има споразумение, има парафи по договор и има съобщения, че са приети условията и макар да няма подпис, а другата страна изрично е посочила, че приема условията, се признава че има договор. Такова решение създава правна сигурност и спокойствие в инвеститорите, че могат да разчитат на българската правна система и няма да има произвол и непредвидимост.

Какво ви отличава от останалите големи на пазара на правните услуги?

Ние сме организирали работата в кантората така, че наред с най-честите правни услуги, свързани с търговско и дружествено право, сливания и придобивания и процесуално представителство, всеки има обособена роля в една от четирите работни групи, като сме съчетали темите като енергетика, телекомуникации, защита на конкуренцията, трудово право и проекти, свързани с недвижими имоти в общата работа. В този баланс се състои нещото с което смятам, че се отличаваме. При нас например няма въпрос, който се решава само от един адвокат. Винаги има още една двойка очи, която контролира за развитието на случая. В изданието от кантората ни собствен вестник на три езика, съобщаваме не само новостите в законодателството, а също така анализираме, коментираме и предлагаме алтернативни решения. Не на последно място, имаме сертифицирана повече от 8 години система за управление на качеството сега ISO 9001/2008. Най-после от две години вече сме международна правна фирма и така се назоваваме като International Law Firm и се гордеем с нашата фирмена култура. Тя е пряка последица не само от философията ни на работа, приетите правила и етични принципи, от създадените съвременни и добри условия, но и ▷

▷ за почивка.

Успявате ли да стигнете до този кът за почивка?

Рядко, но когато се играе тенис на маса, гледам да участвам.

Инвеститорите разбират ли като нас понятието съдебна реформа или това си е термин за домашна употреба?

Бих казал, че инвеститорът най-много очаква това да се случи. От 20 години ние си говорим за съдебна реформа, но сякаш и сега това не е същински приоритет за държавата и обществото. Именно затова мониторингът беше условие на ЕК при нашето приемане за държава-член през 2007-ма година. Бързо и справедливо правосъдие е важно, както за инвеститора, който ще създава работни места и принадлежна стойност у нас и ще плаща данъци тук, но това е също толкова важна тема за всеки наш съгражданин, който иска да живее в държава, която се управлява от правила, без политическо, административно, икономическо и каквото и да е друго влияние върху съда. Без корупция и да имаме усещането за върховенството на закона. Трябва да констатираме, че още липсва култура за промяна, както в политическите сили, така и в парламентаристите и за съжаление в гражданското общество. Радостно е, че правителството и парламента най-после се ангажираха и решиха за промени в конституцията и закона за съдебната власт.

Проблем ли е обществената оценка за работата на съда, след като на гражданите продължават да се поднасят за коментар само 1-2 процента и то наказателни дела?

Вие свършено правилно поставяте по този начин въпроса. Въпреки че 80-90 на сто от процесите и то в областта на гражданското и административното правораздаване, се развиват нормално, не толкова бавно, колкото се говори, показните процеси сякаш създават усещане

у хората, че няма съвсем независим съд, че той издава необосновани решения, респективно присъди и, че е непредвидим. На следващо място политиците, парламентаристите, основно медиите продължават да се опитват да правят внушения преди още да е започнал един съдебен процес. Това е недопустим натиск върху независимата съдебна власт предварителното създаване на очаквания у гражданите, какво е справедливо и правилно, то може да повлияе отрицателно на оценките за правосъдието.

Вероятно имате предвид скандала във Враца, когато след спор на улицата и фаталния край на едното момче, медиите а и държавното обвинение с действията си, до вечерта като че бяха прочели осъдителна присъда...

Да, това оказва негативно влияние, разбира се имам предвид не самите протести и изразяване на възмущение от случилото се, а внушенията относно правни преценки и определения.

Реално не бива приложението на Наказателния кодекс да бъде мерило за цялото правораздаването в България. Но очевидно това се чете и слуша през медиите. В същото време има много повече дела, които се решават професионално и с добро темпо. Все още се чувства недостиг на квалификация свързана с приложение на бизнес-правото, търговските спорове и особено по-сложните търговски сделки, несъстоятелността, дружественото право, със своята необятност. У нас липсва все пак 100 годишна история на тази материя, както и развита юриспруденция с богата съдебна практика, както е например в Германия. В този смисъл това изисква обучение на съдиите и това също ще е част от тази реформа или както ще я наричаме.

Оценката Ви за разделянето на ВСС на две колегии...

Като отчитаме, че всяка страна има своите традиции,

трябва да приветстваме идеята за разделянето на съдебния съвет на две колегии. Това все пак е едно начало. Защото не беше допустимо професионалните съдби на съдиите да зависят от онези, които олицетворяват обвинението и събирането на доказателства и са страна в процеса, и то само в наказателния. Сега пленумът ще решава само общите въпроси, а колегиите ще се съсредоточат в основната си функция - кадровата, назначаването и повишаването на съдиите, тяхното атестиране и квалификация. Но е слабост в

От ляво на дясно: Владимир Пенков - управляващ съдружник, Иван Марков - съдружник, Светослав Димитров - съдружник, Александър Стефанов - младши съдружник

досегашната реформа, че пленумът, включващ и колегията на прокурорите, продължава да определя административните ръководители на съдилищата, а това би следвало да бъде дискреция само на колегията на съдиите, с оглед независимостта на съда. Тази реформа трябва да продължи също с децентрализацията на прокуратурата, за да има независими прокурори и да има независим контрол на главния прокурор. Също така според мен могат да се съкратят така дългите мандати за избор на председателите на ВКС, на ВАС

и на главния прокурор. В този смисъл искам да кажа още нещо за един подход смятан за универсален.

Трябва да се осигури и случайното разпределение на делата, доколкото това е изискване на обществото, макар лично да съм на друго мнение и смятам за по-подходяща системата в Германия. Там председателят на съда разпределя дела на изявените специалисти в дадена област, след това на по-свободните съдии и чак тогава се прибъгва към случайното разпределение. Недоверието още от самото

начало, което се проявява към административния ръководител на съда, е контрапродуктивно и страшно пречи за утвърждаването авторитета на съда. Съдебната реформа не означава само правила и условия, наистина те са предпоставка, но зависи и от работещите в системата, които обществото е натоварило с доверие и отговорност. В крайна сметка трябва да вярваме на председателя на съда, че ще разпреди справедливо и по най-добрия начин. Защото и в големите съдилища, какъвто е върховния едва ли има повече >

▷ от двама или трима специалисти по дадена материя. За мен бързото и справедливото правосъдие означава да оставим известни права на председателя на съда за разпределение на делата, както е било у нас.

Имате уникален опит в областите енергетика, и по-специално за възобновяемите източници. Кое трябва да получава приоритет – интереса на инвеститора или на потребителите? Защо в битка на българина, токум продължава да е скъп?

Действително цените на тока за домакинствата, отнесени към покупателната способност на населението у нас, не са малки, но те са сред най-ниските в Европа. Слънчевата и вятърната енергия заемат между 4-5% от цялото производство, всички ВЕЦ и биомаса - между 5-6%. За сравнение, дялът на ТЕЦ-овете е почти 46%, а на АЕЦ - останалото количество.

Като се има предвид, че вятър и фотоволтаици осреднено никога не достигат максимални мощности, може да се приеме, че тяхното участие е до 10%. Когато съветвахме инвеститори да отговорят на поканата на държавата за участие в този сектор, сега трябва да отчетем че поне две трети от инвеститорите са български малки и микро-предприятия. Това е важно да се отбележи, защото това са истинските предприемачи, които използват поканата на държавата за да рискуват и да инвестират. Точно затова ние от кантората станаме решителни защитници на тези чужди и нашите инвеститори, защото държавата се опита да ги фалира. Казвам го направо, защото с тази Заповед С-33 от 2012-та година, с която се въведе незаконна такса в обем на, забележете, 40 процента от приходите и то с ретроактивно действие, което не даваше въз-

можност да се обслужват дори банковите кредити. В същото време се създаваше негативна нагласа спрямо ВЕИ сектора, че той бил виновен за дисбаланса в НЕК или за високите цени, което абсолютно не отговаряше на истината. Влиянието на цените беше не повече от 5-6 процента, а дисбаланса в НЕК беше от преди това. Междувременно ние минахме в защита на стотици производители срещу недопустимата такса от 20 процента. Много съм горд, че и Конституционния съд и Върховния административен съд дадоха ясен урок на администрацията, че това е противозаконно. В момента пък три пъти се увеличи цената за достъп, което е необосновано и за което също водим съдебни дела.

ВКС за съжаление неправилно третира актовете на КЕВР, като индивидуални, а не нормативни, и то след като имат правно действие към всички.

Е, разбира се, никога не се почива така масово в зоната за релакс

Това не дава възможност на увредените производители успешно да претендират съответните компенсации за своите загуби от датата на възникване на причината, до датата на отмяна от съда.

По принцип тези противоконституционни и незаконосъобразни решения подкопават инвестиционния климат и правят възвръщаемостта на инвестициите непредсказуеми. Затова държавата не трябва да допуска това.

Кажете, адвокат Пенков защо сектора енергетика въпреки толкова правила продължава да създава проблеми и на потребители и на инвеститори?

Бедата не е в това, че има преференциални условия за да се направят инвестициите в технологиите, които пазят природата. Бедата е в това че сроковете бяха много съкратени и инвестициите се ускориха у нас. Имаше краен срок до 2020 година, а у нас администрацията реши да побърза. Ако имаше раз-

пределение във времето изобщо нямаше да има такъв проблем. Проблем е че цената още не е пазарна, либерализацията няма да отвори пазара на енергия. А трябва да се търси защита на всички участници на пазара. Да се използват икономическите аргументи за едно или друго решение. Да има добър баланс и цялостна оценка на въздействието на инвестиционния климат. Трябва да се създаде механизъм за компенсация на преференциалните цени по дългосрочните договори /Мариците и ВЕИ сектора/, за да се изпълнят препоръките на Световната банка в тази насока. Според мен подобряният подход е държавата да поеме енергийните разходи на най-бедните, вместо да се намесва на пазара с цени, които го изкривяват. Но още през 2012-та година нашия офис, предложи на Министерството на икономиката и енергетиката, една схема за балансиране, като включихме зелената добавка, зелените сертификати, едни малки вноски

на производителите, защото последните сами не могат да решат въпроса. Там бяха квоти на емисии, да се включат акцизите, фонд Козлодуй, както и субсидиите на държавата. Всички те да отидат за компенсация на недостига от средства в НЕК, за да може да има балансиране. Радостен съм да разбера от министъра на енергетиката, че за пръв път през 2015-та година има печалба, а не дефицит. Има справедлива, балансираща схема, които позволяват полета да заработи либерализирания пазар. Същински свободен либерализиран пазар може да функционира само, когато на него се търгуват значителни количества енергия.

Цената едва ли може да се намали, тя е свързана с разходите за енергия и почива на пазарни механизми. За да се облекчи положението за населението е необходимо да намалее относителния дял на цената, а това става със значителен икономически ръст, увеличаване производителността на труда и заплатите. //

First Priority – the Judicial Reform

34

Penkov, Markov & Partners Law Firm has won the prestigious prize Case of the Year 2015 for its successful defence of Vrana EAD in the ownership recovery claim of Simeon Saxe-Coburg-Gotha and Maria-Louise Chrobok against the company and the State, involving some 1 410 000 square metres with a tax assessment of approximately BGN 14.5 million.

You have been awarded a prize for an important court case. How can you explain the keen interest in this property case and its significance?

Perhaps what makes it interesting to the public is the fact that it involves the so-called “royal properties”. In the first-instance proceedings, we succeeded in defending the State interest against a revendication or ownership recovery claim. The case is special because of a huge urban area, exceeding 1 410 000 square metres and although the tax assessment of the property is only some BGN 15 million, the real value is likely to be ten times greater. Furthermore, the case is characterized by substantial legal complexity. It required an analysis of foregone legal institutes and effects under different legal regimes over a period of almost one hundred years since 1920 onwards. We have reviewed extensive volumes of documentation, including old title deeds that few lawyers have ever seen in their real work. There were also documentation relating to the management of the properties

of former Bulgarian monarchs, which were called “domestic conveyance records” in those times. Some were handwritten. There were various archived documents, letters and reference literature, describing what belonged to the Royal Household and what was royal private possession. We had to analyze all that in the course of the court case. We learned a lot of facts and perhaps the other party to the litigation learned some facts in relation to the case. Having made the analysis, we were convinced that those properties were not private possessions within the meaning of the then existing laws but they were owned by the State and managed by the Royal Household and used by the members of the royal family as representatives of the State.

Mr Penkov, why is it necessary to explain the case in such minute detail?

Even as we speak, this case has not been explained in detail because it is only the first-instance phase that is over but it is of public importance to know the legal situation and to

discern the rights of the royal family from those of the State. I, personally, have no negative attitude to their claims; I would rather attribute them to the lack of knowledge of rules which were in force such a long time ago. The case has enriched the experience of our law firm. The team consisted of seven members and, of course, we also invited some renowned consultants.

You are the head of a corporate law firm. How did you choose that career?

Indeed, we come from times when there were no market relationships, no legal foundations of the market economy, including company law. So when we decided to become corporate lawyers to support businesses, we had the advantage to be working at the then Ministry of Foreign Economic Relations and to be familiar with the commercial and company law of other countries. Bulgaria had a Decree 535 which made it possible for joint ventures to be established with foreign investors and we took part with our expertise in the establishment of many dozens

of companies in Germany, Italy, France, Greece and some other countries. Thus, our whole team was knowledgeable of the subject and it was much easier for us, especially against the backdrop of a lacking explicit legal framework.

Still, Bulgaria had very active foreign economic relations.

Bulgaria has always been very active in the international economic relations. Perhaps that was why the arbitration board at the Bulgarian Chamber of Commerce and Industry was so active and under the guidance and with the participation of Professor Zhivko Stalev Bulgaria was insistent on the implementation of the international and internal rules of the International Trade Arbitration. Bulgaria was among the first countries to join the relevant Convention even prior to its entry into force in 1989 and to adopt a special International Trade Arbitration Act as early as 1988. The initial difficulties for us were due to the lack of a Bulgarian legal framework, the lack of experience,

the lack of an office and of case-law and many other things. As to your question what we are currently focused on, I would say that now we are working on the good organization of our team. We already have suitable premises with excellent conditions, we have set up thematic working groups, we follow our internal code of conduct, and we have introduced economic criteria to evaluate the lawyers' performance. We have resolved a number of technical issues with the introduction of a special intranet system which enables each of us to concentrate on real work. We want all colleagues to feel respect for the clients and for each other. We achieve this goal with extensive pro bono work to defend the interests of individual citizens, public and non-governmental organizations. Maybe I should mention that I, personally, have been a member of the Managing Board of the Bulgarian Chamber of Commerce and Industry for more than 20 years, I used to be its Vice-President for 11 years and currently I am a member of the Managing

Board of the Tulip Foundation (its logo is Days of the Good Deeds), I was a member of the management of Zagorka and, at present, I am the Chairman of the Supervisory Board of the Bulgarian Telecommunications Company and also the Bulgarian Co-Chair of the Bulgaria-Germany Coordination Council. Of course, I am a member of the Austrian Cultural Club and many others. All this is the expression of a philosophy which, hopefully, makes an educational impact on all colleagues.

It turns out from what you are saying that, in fact, you had no other choice but to become corporate lawyers.

You could put it this way because we had experience as legal counsels to foreign trade organizations. Therefore we are corporate lawyers but now our legal defence work in court accounts for more than 30 percent of our job. We represent our clients before the Arbitration Tribunal and courts in the country. This percentage is likely to double in the next three to four years. ▷

► **Do new clients come and how do they find you?**

Clients do come and they find us in many different ways. It happens very often through the modern communication channels. We do not even now some of them in person. This is thanks to our membership in **LuxMundi**, the world's biggest association of independent lawyers, to our website presentation, to our participation in numerous conferences and seminars and to our hosting of some events. New clients come. A few days ago, we received a request from the United States to prepare a due diligence report on some acquisitions. The good name we have built helps us attract new clients. But the personal efforts of the colleagues and their personal authority and reputation are also important. The regular participation in various organizations, such as the German-Bulgarian Chamber, AmCham, the Greek and Italian Chambers of Commerce, the Austrian Business Club, is also relevant. It is perhaps for this reason that we have been awarded a prize as a Superbrand of Bulgaria for a second year in a row. It is a great recognition because the publication covers only 50 or so brands. In fact, we have nothing else but the brand Penkov, Markov & Partners with its good name and reputation. This has been rewarded.

Were these the challenges over the years?

If there was something that had enlightened us for these more than 25 years, it was the awareness that there were so many things we had to do for the first time and we succeeded in spite of the fierce resistance of people who believed it was impossible to succeed because there was no explicit provision of the law. This makes me believe that the rule of law does not mean a word-for-word application of legal provisions but a quest for real justice in each abstract legal rule. The truth is that we continue to learn. For instance, some time ago we were asked whether we could work in Spanish. I replied very frankly that we were not in a position to do it yet. Maybe we lost a client but we

lost nothing from our reputation. We learned how outdated was our idea that it was sufficient to be fluent in English, German, Russian and French. Our clients make us learn on the move. We won a case which was confirmed also by the Supreme Court of Cassation, in which the judges agreed that when in the course of long-term relationships and lengthy negotiations with the public administration on the conclusion of an agreement, representatives of the State and its officials had repeatedly acknowledged the existence of an agreement and a contract had been initialized and there had been exchange of communications on the acceptance of the terms and conditions but there was no signature, while the other party had explicitly stated its consent with the terms and conditions, there was an agreement between the parties. A judgment of this kind creates legal certainty and reassures investors

that they can rely on the Bulgarian legal system and that there will be no high-handedness and unpredictability.

What makes you different from the other large firms on the market of legal services?

We have organized our work in the law firm in such a way that as well as the most frequent legal services relating to commercial and company law, mergers and acquisitions and legal defence, each lawyer has a distinct role in one of the four working groups, in which we combine topics like energy, telecommunications, competition, labour law and real estate projects in our common work. I believe that this balance makes us different. For instance, there is no case to be handled by a single lawyer only. There is always an extra pair of eyes to follow its development. In the in-house newspaper that we publish in three languages, we cover

От ляво на дясно: Николай Цветанов - млади съдружник, Александър Стефанов - млади съдружник, Владимир Пенков - управляващ съдружник

not only legislative news but also make analyses, give comments and suggest alternative solutions. Last but not least, we have had a certified quality management system for more than eight years now, currently ISO 9001/2008. Finally, two years ago, we became an international law firm and it is in our name, International Law Firm. We are proud of our corporate culture. It is the direct outcome of our work philosophy, our rules and ethical principles and also of the existing modern good conditions for both work and relaxation.

Do you manage to reach your relaxation area at all?

Quite rarely but when it is a matter of table tennis, I try to be there.

Do investors share our understanding of the judicial reform or is it a term to use only among ourselves?

I would say that investors are the

keenest to see it happen. We have been talking about a judicial reform for twenty years but it does not seem to be a genuine priority of the State and society yet. It was precisely for that reason that the monitoring mechanism was the condition which the European Commission posed at our accession in 2007. Fast and fair justice is important for investors who would create jobs and added value in this country and pay taxes here but it is equally important for each citizen who wishes to live in a country which is governed by rules, without any political, administrative, economic or other influence on courts, without corruption, with the perception that the rule of law prevails. We must admit that there is still lack of the culture of change among political forces, among parliamentarians and, regrettably, in the civil society. It is gratifying to note that the Government and Parliament have, at long last, committed themselves to

amendments to the Constitution and the Judiciary Act.

Is the public opinion of the activities of the judiciary a problem since people continue to be offered only one or two percent of the court cases, primarily criminal cases, for public debate?

You are absolutely right in wording the question in this way. Although 80 to 90 percent of the cases in the sphere of civil and administrative law develop normally and they are not so slow as people tend to claim, broadly publicized cases seem to create the perception that the court is not completely independent, that its judgment are unpredictable, and that it is unpredictable. Next, politicians, parliamentarians and especially the media continue to try and broach even before the trial has started. This exerts inadmissible pressure on the independent judiciary by creating anticipation of what is just and right and it may affect the opinion of the judiciary negatively.

Perhaps you mean the scandal in Vratsa in which after a street dispute and the death of a boy, the media and the public prosecution reacted immediately, as if the court had already convicted the other person involved...

Yes, this is an adverse impact. Of course, I do not mean the protests and the indignation with what had happened but I mean the suggested legal assessment and court ruling.

In fact, the application of the Penal Code should not serve as a measure to gauge the whole administration of justice in Bulgaria. But this is what people read and hear from the media. At the same time, there is a much greater number of cases which are judged in a professional and timely manner. There is still tangible shortage of qualifications in the implementation of business law, in trade disputes and especially more complicated business transactions, insolvency, and the vast domain of company law. Bulgaria lacks the 100-years-long history and well developed jurisprudence with rich case-law of Germany, for instance. In this sense, it is ▷

От ляво на дясно: Николай Цветанов - младши съдружник, Искра Стефанова - изпълнителен директор, Владимир Пенков - управляващ съдружник, Александър Стефанов - младши съдружник

▷ necessary to train judges and the training is yet another component of the reform or whatever you might choose to call it.

Your opinion on the division of the Supreme Judicial Council into two chambers...

Taking into account the traditions of each of them, we should welcome the idea to divide the Supreme Judicial Council into two chambers. This is only the beginning after all. For it was unacceptable for the professional fate of judges to depend on those who represented the prosecution and the collection of evidence and stood as one of the parties to the trial and only in criminal cases at that. Now the plenary will make decisions only on general issues, whereas the chambers will focus on their main function, namely the appointment and promotion of magistrates, their evaluation and qualifications. However, it is a weakness of the reform that the plenary, including the chamber of prosecutors, will continue to appoint the presidents of courts, while this should be within the discretionary powers of the chamber of judges with a view to ensuring

the independence of the court. The reform should also continue with the decentralization of the public prosecution so that to ensure the independence of prosecutors and the independent scrutiny of the Prosecutor General. Furthermore, I believe that the overly long terms of office of the Presidents of the Supreme Court of Cassation, the Supreme Administrative Court and the Prosecutor General could be shortened. In this sense, I would like to add some more comments on an approach which is considered to be universal.

The random allocation of cases should be ensured insofar as this is what the public expects, though my personal opinion is different and I find the system applied in Germany to be more adequate. In the German system, the president of the court allocates the cases first to the prominent experts in the relevant field, then to judges of less workload, and only afterwards the random allocation is applied. The implied mistrust in the president of the court is counter-productive and it is a huge obstacle to strengthening the authority of the court. The judicial reform does not imply only rules

and conditions. Indeed, they are the prerequisites but much depends also on those who work in the system, those vested with the trust of society and with responsibilities. Ultimately, we need to trust the president of the court that he or she will allocate cases fairly and in the best way. Because even in the big courts, such as the supreme court, there are hardly more than a couple of specialists in a given field. In my opinion, fast and fair justice means leaving some powers to the president of the court to allocate cases, as was the system in this country before.

You have unique experience in the energy sector and, more specifically, in the renewable energy sources. Which interest should be given priority: that of investors or that of consumers? Why do electricity bills continue to be so expensive in Bulgaria?

Indeed, electricity prices paid by households are not low in comparison to the purchasing power of the population but they are among the lowest in Europe. Solar and wind power account for 4 to 5 percent of the whole production, while all hydropower plants and

biomass account for 5 to 6 percent. To put it in perspective, the share of thermal power plants is almost 46 percent and the nuclear power plant covers the rest. Given the fact that wind farms and photovoltaics, on the average, never reach their maximum capacity, one could assume that their share is up to 10 percent. We advised investors to accommodate the government invitation to participate in the sector at the time and now we have to point out that at least two-thirds of the investors are Bulgarian small or micro-enterprises. This is important to note because they are the real entrepreneurs who accepted the invitation to take the risk and invest. Therefore our law firm became a determined supporter of these foreign and local investors when the government tried to bankrupt them. I am saying it very bluntly because Decision C-33 of 2012, introducing the unlawful fee of, no less than 40 percent of the revenues and retroactively at that, prevented them from even repaying their bank loans. At the same time, negative attitudes to the RES sector were triggered by the allegations that it was to blame for the mismatch in the National Electrical Company or for the high prices, which was absolutely untrue. The impact on the prices did not exceed 5 or 6 percent, while the mismatch at the National Electrical Company had occurred earlier. Meanwhile, the Constitutional Court upheld that the fee introduced also in 2014 was unconstitutional and we took to the defence of hundreds of producers against the inadmissible fee of 20 percent. I am very proud that both the Constitutional Court and the Supreme Administrative Court taught a good lesson to the public administration against unlawful moves. At present, the access tariff is unjustifiably tripled and we are involved in court cases on this matter, too.

Regrettably, the Supreme Administrative Court wrongly considers the acts of the Energy and Water Regulatory Commission as individual acts rather than as general or statutory acts, notwithstanding their legal effect to all. Thus affected producers are deprived of the opportunity to claim damages

successfully from the date of the occurrence of the cause to the date of its repealing by the court.

In principle, unconstitutional and unlawful decisions undermine the investment climate and make the rate of return on investments unpredictable. Therefore the State should not allow this to happen.

Mr Penkov, could you explain why, in spite of so many rules in place, the energy sector continues to give trouble to both consumers and investors?

The trouble is not the existence of preferential terms and conditions which are incentives for investing in environmentally friendly technologies. The trouble is the very short time limit and the acceleration of the investment process. The deadline was 2020 but the Bulgarian administration decided to speed it up. There would have been no problem at all if the process had been staggered in time. The problem is that the price is not market-based yet and the liberalization will not open up the energy market. At the same time, all market participants need to be protected and decisions should build on economic rationale. It is necessary to strike a proper balance and to make a comprehensive assessment of the impact of the investment climate. A mechanism should be put in place to compensate the preferential prices under the long-term contracts (the Maritsa power plants and the RES

sector) in order to implement the World Bank's recommendations to this effect. I believe that the best approach for the government is to cover the energy costs of the poorest people instead of intervening on the market with distortionary prices. It was back in 2012 that our law firm proposed to the Ministry of the Economy and Energy a balancing scheme, in which we included the green allowance, green certificates, some small contributions by producers who were unable to resolve the issue on their own. It included also emission allowances, excise taxes, the Kozloduy Decommissioning Fund and government subsidies. The idea was to use that pool of resources to offset the shortage of funds in the National Electrical Company and to balance the system in that way. I was happy to learn from the Minister of Energy that 2015 was the first year of profit rather than deficit. There are fair balancing schemes which enable the liberalized market to gain momentum gradually. A genuinely free liberalized market can function only when the quantities of energy traded on it are substantial.

Prices can hardly go lower, they are linked to costs and based on market mechanisms. In order to alleviate the situation of the population it is necessary to reduce the relative share of prices and this can be achieved through substantial economic growth, higher labour productivity and higher wages. ///

„Априлското въстание” на българския законодателен процес

Автор ТОНИ ДИМОВ
By TONY DIMOV

Тони Димов е юрист, доктор по право, защитил дисертация на тема „Оценка на въздействието на законодателството в Европейския съюз – същност, правна уредба и механизми” в Института за държавата и правото към Българската академия на науките през 2014 г. Учредител и председател на Центъра за оценка на въздействието на законодателството www.ria.bg.

На 3 май 2016 г. в Държавен вестник беше обнародван Законът за нормативните актове, с който се въвежда задължителната оценка на въздействието на законодателството в България. Законът влиза в сила в 6-месечен срок от неговото обнародване и от 4 ноември 2016 г. субектите с право на законодателна инициатива у нас ще бъдат длъжни да внасят своите законопроекти, придружени от предварителна оценка на въздействието на предлаганите актове.

С това приключи първият и най-важен етап от продължителната повече от 10 години борба за въвеждането на една малка част от това, което Европейският съюз нарича по-добро регулиране или „умно“ (от английски: smart) регулиране, а именно – регламентиране на задължението за извършване на оценка на въздействието за всички съставители на

нормативни актове, независимо от това кой е субектът с право на законодателна инициатива – Министерски съвет или отделен народен представител.

Когато преди 10 години заговорих за това, че България има нужда от стандарти за качество на законодателството (както има за хляба и салама), от преосмисляне на подхода за разрешаване на проблеми, а не за управление на обществени отношения според повея на политическия вятър, когато обяснявах, че нашата държава е уникална с това, че е най-бедната в ЕС и в същото време си позволява произволно и икономически необосновано изобилно законодателство и че всичко това може да се промени чрез възприемане на оценката на въздействието, на много хора това им звучеше отнесено, нерелигиозно и неприложимо за България. Днес промяната е факт.

За нас, изследователите на процеса на въвеждане на оценката на въздействието в България, датата 20 април 2016 г. е паметна, не само защото на нея се навършиха точно 140 години от избухването на Априлското въстание. А защото тъкмо на тази дата у нас бяха положени основите на жадуваната регулаторна реформа, която ще позволи да се взимат информирани законодателни решения, базирани на доказателства, събрани по прозрачен начин, оценени и анализирани от най-добрите специалисти чрез прилагане на безспорни научни методи.

Първите 5 години от този 10-годишен период бяха годините на амбициите и еуфорията, години в които в България идваха най-различни чуждестранни експерти – британски, американски, швейцарски, брюкселски – говореха колко хубаво нещо е оценката

на въздействието, как тя носи само позитиви за съвременните модерни общества и т.н. Ние се съгласявахме с тях, кимахме одобрително, обещавахме че ще поработим по техните препоръки, но всичко това звучеше като нещо екзотично, странично, чуждо и неприсъщо за нашата действителност.

Вторите 5 години от този период бяха по-съдържателни особено от 2013 г. насам, когато тогавашното Министерство на икономиката и енергетиката заговори за въвеждането на Теста за въздействие върху малките и средните предприятия, който представлява мини-ОВ, която анализира специфични въздействия. Почти по същото време тогавашният председател на Народното събрание реши да съз-

даде Отдел за анализ и изследване на ефектите от законодателството като част от администрацията на Парламента. Пак тогава – чрез промяна в Устройствения правилник на МС и неговата администрация – беше въведена т. нар. Стандартна оценка върху стопанската активност и заетостта, отнасяща се до предложенията за нормативни актове от МС. Всички тези предложения имаха различна ефективност, но представляваха самостоятелни крачки в посока въвеждане на ОВ в България.

В началото на 2014 г. бе създадена първата експертна група в МС за актуализиране на Ръководството за изготвяне на ОВЗ от 2009 г., която разработи първата адаптирана за България методология, отговаряща на най-новите

европейски стандарти за извършване на интегрирана ОВЗ. Това беше документ с изцяло практическа насоченост, който трябваше да улесни администрацията и местните власти при изготвянето на оценки на въздействието. Ръководството за изготвяне на оценка на въздействието на законодателството беше прието с решение на МС от м. юли 2014 г. и въпреки своя инструктивен характер стана първият методологически инструмент, който българско правителство припознава и с който препоръчва на администрацията и местните власти извършването на ОВ.

Администрацията и при прието ръководство не започна да прави масово оценки на въздействието, защото не беше задължена да го прави, т.е. нямаше го новият текст, правното основание, на базата на което служителят да напише докладна до своя началник и да му каже, че за приемането на дадена политика или нормативен акт трябва да се прави оценка на въздействието.

Почти 1 година след създаването на първата работна група в МС през м. февруари 2015 г. беше създадена нова група, която имаше за цел да разработи Концепция за практическото въвеждане на ОВЗ в нормо-творческия процес на НС и МС. Резултатите от дейността на тази работна група доведоха и до „мини революцията“ от 20 април 2016 г.

Какво още се случи на 20 април 2016 г.?

За първи път в новата ни история български законодателен орган реши да постави някакви обективни предели на законодателната дейност, с които законотворецът трябва да се съобразява. Това е особено съществен момент по отношение на законодателната инициатива на отделния народен представител. Защо? В конституционно-правната доктрина от началото на нашия век, а и до днес сериозно се отстоява становището, че преди вид факта, че законотворчеството е сложна и отговорна дейност, която изисква познаване ▷

► и задълбочен анализ на тенденциите за развитие на обществените процеси, а законодателната власт на НС по действащата Конституция е практически неограничена и за да не се стига до любителски творения и юридическа непрецизност, правото на законодателна инициатива на народните представители трябва да се тълкува в смисъл, **че те могат да предлагат по-скоро приемането на групи актове на НС – решения, правилник, декларации и обръщения, но не и на закони.** (Вж. повече в Конституционно право, Проф. Стефан Стойчев, Сиела 2002 г.).

Практиката обаче показва друго. От изключение през 90-те години на миналия век внасянето на законопроекти от народни представители се е превърнало в правило и днес над две трети от всички разглеждани от НС законопроекти са внесени от народни представители. В това се състои и “мини революцията” – да накараш законодателя да ограничи собствената си власт.

На 20 април 2016 г. се появи липсващото до момента законово-правно основание на всички съставители и инициатори на нормативни актове за извършване на ОВ. Нещо повече, задължението за нея беше заложено в един от най-консервативните и закостенели закони – Законът за нормативните актове, който от своето приемане през 1973 г. е променян само 3 пъти и то само козметично и изведнъж – радикално. Който в правната теория се определя като „конституционен” акт, стоящ в йерархията на нормативните актове между Конституцията и останалите закони.

Трите ключови промени в ЗНА са въвеждането на задължителната оценка на въздействието, консолидирането на обществените консултации като неизменна част от вземането на решения и въвеждането на предварителния преглед за съответствие на проектите на нормативни актове с Европейската конвенция за правата на човека и практиката на съда в Страсбург. И трите

нововъведения са революционни и имат потенциала коренно да променят законодателството в България.

Оценката на въздействието означава прозрачност, легитимност и отговорност на вземащите решенията и едновременно с това откритост, експертност и защитеност на публичния интерес при вземането на тези решения.

Прозрачност – новият ЗНА изисква по-сериозно планиране на политиките на органите със законодателна инициатива, които биха довели до решения по регулиране, публикуване на програмите и графиците за широки обществени консултации преди и по време на разработването им.

Легитимност – обществените консултации дават глас на народа при вземането на решения и са своеобразно продължение на правото на глас, с което властимащите са избрани да управляват. Когато техните решения са взети с мнението на адресатите и ползвателите, засегнатите лица и заинтересованите страни от тези решения, те придобиват по-голяма легитимност пред обществото.

Отговорност – обективният анализ на доказателствата и препоръките, които отправя ОВ към властимащите, са само експертна препоръка за най-доброто решение, която не е обвързваща и не подменя правото им да вземат решения, каквито те сметнат за добре. Когато обаче не

се съобразят с тези препоръки и вземат грешни решения, управниците ще отговарят пред обществото, защото не са се вслушали в народния глас и в мнението на експертите.

Откритостта означава достъп на всички граждани до процеса по формулиране на политиките чрез един ясен и отчетен механизъм за обществени консултации.

Експертност – ОВ често е оприсвана като приток на експертиза в законодателния процес като независимият порт към специализирани знания, от които всяко значимо за обществото решение се нуждае.

Защитеност на публичния интерес – при ширещата се законодателна инициатива на субективния по презумпция човешки индивид народен представител, липсата на каквито и да е гаранции срещу тясно партийни, корпоративни, индивидуални, волюнтаристични и други повлияни решения, беше пагубна за българското законодателство. До преди новия ЗНА не съществуваше и най-малкото изискване, което да накара един инициатор на мярка по регулиране в България да докаже, че с неговото предложение се защитава единствено общественият интерес и нищо друго. И резултатите от това са налице.

Обществените консултации се смятат за особено ценен източник на информация, доказателства и експертиза в ЕС и са особено обгрижвани и насърчавани от ЕК. След новия ЗНА

България има шанса да изгради не по-малко ефективна система за обществено обсъждане на публичните политики чрез въвеждането на механизма на структурираните обществени консултации, провеждани чрез нарочен консултативен документ и използването на най-приложимия за всеки конкретен случай инструмент за консултиране: електронно, чрез Официалния портал за обществени консултации на МС, с утължен разумен срок от 30 дни и задължение за даване на обратна връзка на участниците в тях с отчет относно отразяването на получените приноси.

Въвеждането на предварителния преглед за съответствие на проектите на нормативните актове с ЕКПЧ и практиката на ЕСПЧ е препоръка отправяна към България неколкократно от началото на нашия век. Институтът на предварителния преглед за съответствие се счита за един от най-ефективните превантивни механизми за спазването на основните човешки права, който ползва както самите граждани така и техните държави като предпазва последните от осъдителни решения, допринася за изпълнение на влезлите в сила решения, прави законодателството и правоприлагането приятелски настроено към всички актуални промени в уредбата и тълкуването на защитата на правата на човека.

По време на различни обучения, лекции и прояви, посветени на темата ОВЗ, често си позволявахме да описваме нивото на развитост на българския законодателен процес като го сравняваме с телевизор от 1973 г. (заради ЗНА) – черно-бял, лампов, дървен, тежък, аналогов с не повече от 1 канал. След което следваше риторичният въпрос как този телевизор може да приема и предава сигнала, излъчван от ЕС и ЕК в областта на регулирането, който е ултра, HD, 3D, цифров, на най-високи честоти има безброй канали и се гледа със специални очила.

След 20 април 2016 г. може да се каже, че България замени стария телевизор със смарт телевизор. ■

The April Uprising of Bulgarian Legislative Process

Tony Dimov is a lawyer, Doctor of Law, presenting a thesis on "Evaluation of the impact of legislation in the European Union – nature, legislation and mechanisms" at the Institute of State and Law with the Bulgarian Academy of Sciences in 2014. Founder and Chairman of the Center of Regulatory Impact Assessment (www.ria.bg).

On May 3, 2016 the Regulation Act was promulgated in the State Gazette, introducing a mandatory assessment of the impact of legislation in Bulgaria. The law enters into force within 6 months from its promulgation and as of November 4, 2016 subjects of right of legislative initiatives in the country shall be required to submit their bills, accompanied by an impact assessment report of the proposed legislation regulations.

This ended the first and most important phase of the fight lasting more than 10 years now on introducing a small part of what the European Union calls for better or smart regulation – namely, regulating the obligation to carry out an impact assessment on all drafters of legislation, regardless of the fact who the subject is having the right of legislative initiative – the Council of Ministers itself or an individual Member of the Parliament.

When 10 years ago I started saying Bulgaria needs quality standards in legislation (as for the production of bread and sausages, for example) as well as rethink its approaches in solving issues, and not managing public relations according to direction of the political wind blowing, when I explained our country is unique: being the poorest in the EU, and at the same

time it can afford the luxury of scarce and uneconomically illogical abundant legislation but all this can be changed by adopting impact assessments, to many people it sounded irrelevant, unrealistic and impracticable for Bulgaria. Today, this change is a fact.

To us, researchers of the process of introducing Impact Assessment in Bulgaria, the date April 20, 2016 is memorable not only because it was exactly 140 years since the outbreak of the April uprising, but also because on this very date we laid the foundations of the so coveted regulatory reform allowing us to make informed legislative decisions, based on evidence collected in a transparent manner, evaluated and analyzed by top experts by applying indisputable scientific methods.

The first five years of this 10-year period were the years of ambition and euphoria, years when a cluster of foreign (British, American, Swiss, Brussels) experts came to Bulgaria – and they spoke how nice it is to have impact assessment, how it brings only positive outcomes in today's modern societies, etc. We agreed with them, nodding approvingly, we promised we would work on their recommendations, but this sounded too exotic, foreign and unusual in our reality.

The second five years of this ▷

▷ period were more meaningful especially from 2013 onwards, when the then Ministry of Economy and Energy spoke about the introduction of the Impact Assessment on SMEs, a mini-IA analyzing specific types of impacts. At the same time, the then President of the National Assembly decided to establish a Department of analysis and study of the legislation effects as part of the administration of Parliament. Then again by a change in the Rules of the Council of Ministers and its administration, the so called Standard assessment on economic activity and employment was introduced, referring to proposals of legislation by the Council of Ministers. All these proposals had different efficiency but were separate steps towards introducing IA in Bulgaria.

At the beginning of 2014 the first group of experts at the Council of Ministers was established to update the IA Act Guidance of 2009, and it developed the first tailored for Bulgaria methodology meeting the latest European standards of integrated IA Act. This document was entirely practical, aiming to facilitate administration and local authorities in drawing up impact assessments. The Guidance on impact assessing of legislation was adopted by a decision of the Council of Ministers in July 2014 and, despite its instructive nature it became the first methodological tool the Bulgarian government recognized and recommended to the state administration and local authorities to carry out impact assessments.

The Administration did not start making massive impact assessments – although there was an adopted guideline – because it was not obliged to do so: the legal text was missing; there was no plea for an employee to write a memo to their boss and tell them the adoption of a certain policy or a legal act should undergo an impact assessment.

Almost one year after the establishment of the first working group with the Council of Ministers, a new group was founded in Feb 2015, with the purpose to develop a concept of the practical implementation of IA Act in the legislative process of the National Assembly and the Council of

Ministers. The results of this working group led to a “mini-revolution” on April 20, 2016.

What else happened on April 20, 2016?

For the first time in recent history, Bulgarian legislature decided to put some objective limits of legislative activity lawmakers must comply with. This is a critical moment in terms of the legislative initiative of individual MPs. Why? In the constitutional doctrine since the beginning of this century, even to this very day, a certain viewpoint seriously stands out: since lawmaking is a complex and responsible activity that requires knowledge and in-depth analysis of trends in social processes and the Legislature of the National Assembly in the Constitution is practically unlimited, in order not to reach amateur creations and legal lack of precision, the right of legislative initiative **of the MPs must be interpreted in the sense they can rather propose adoption of other acts of the National Assembly –**

resolutions, rules, declarations and addresses, but not laws. (See. Constitutional Law, Prof. Stefan Stoychev, Ciela 2002).

Practice, however, shows otherwise. By exception in the 1990s, introduction of bills by MPs has become the rule and today more than two-thirds of all considered by the National Assembly draft laws are submitted by MPs. Here is the mini-revolution – to get the legislature limit their power.

On April 20, 2016 the missing statutory ground of all issuers and promoters of regulations popped up for conducting an IA. Moreover, the obligation for it was laid down in one of the most conservative and rigid laws – the Law on Normative Act: since its adoption in 1973, it has been amended three times only – two “plastic surgeries” and one radical amendment. In legal theory it is defined as a “Constitutional” Act standing in the hierarchy of regulations between the Constitution and other laws.

The three key changes in the

IA Act are the introduction of compulsory impact assessment, consolidation of public consultations as an integral part of decision-making and implementation of the preliminary review of the conformity of draft legislation with the European Convention on Human Rights and the case practice of the Strasbourg court. All three innovations are revolutionary and have the potential to radically alter the legislation in Bulgaria.

Impact Assessment means transparency, legitimacy and accountability of decision-makers and simultaneously openness, expertise and protection of the public interest in making these decisions.

Transparency: the new IA Act requires serious planning of policies by bodies with legislative initiative, leading to regulation solutions; publishing programs and schedules for wide public consultations before and during their development.

Legitimacy: Public consultations give voice to the public in decision-making and are a continuation of the right to vote those in power

are selected to manage. When their decisions are taken with the views of the addressees and users, by those affected and/or the stakeholders of these decisions, they acquire greater legitimacy to the public.

Responsibility: objective analysis of evidence and recommendations addressed by the IA Act to those in power are just expert advice on the best solution, not binding and not replacing their right to make decisions as they see fit. However, when they do not comply with these recommendations and take wrong decisions, they will be responsible to society, because they have not listened to its voice and the opinion of experts.

Openness means access for all citizens to the process of policy formulation through a clear and accountable mechanism of public consultation.

Expertise: IA is often described as the flow of expertise in the legislative process as an independent port to specialized knowledge any significant to the society decision needs.

Protection of public interest: when rampant legislative initiative of the subjective presumed human individual – an MP, lack of any guarantee against the narrowly partisan, corporate, individual, voluntaristic and other affected-by-someone-or-something decision was detrimental to the Bulgarian legislation. Prior to the new IA Act there was not even a slightest requirement to make an initiator of the regulatory measure in Bulgaria prove their proposal protects the only public interest and nothing else. And the results are there.

Public consultations are considered a particularly valuable source of information, evidence and expertise in the EU and particularly cared for and promoted by the European Commission. After the new IA Act, Bulgaria has the chance to build no less effective system of public discussion of public policies by introducing the mechanism of structured public consultation conducted by special consultation document and using the most applicable in each case tool for consultation: online (digital), in the Official portal of public consultation

with the Council of Ministers, using the extended reasonable period of 30 days and the obligation to give feedback by the participants with a report on the coverage of contributions received.

The introduction of the preliminary review of compliance of draft legislative acts with the ECHR and the ECtHR cases has addressed recommendation to Bulgaria several times since the beginning of this century. The Institute of Preliminary Review of Compliance is considered one of the most effective preventive mechanisms in observing fundamental human rights, using both the citizens and their country by protecting them from judgments; it contributes to the implementation of effective decision-making legislation and all enforcement-friendly current amendments in regulation and the interpretation of the protection of human rights.

During training sessions, lectures and events on the topic of IA Act, we have often made the following comparison: the level of development of the Bulgarian legislative process is compared to a 1973 TV set – black and white, having a lamp inside, wooden, a heavy analog set with no more than 1 channel. Then a rhetorical question followed: how this TV set can receive and transmit the signal emitted by the EU and the European Commission in the regulation, since it is an ultra, HD, 3D resolution, digital, at high frequencies with countless channels and viewed using a special pair of glasses.

After April 20, 2016 one can boldly say: Bulgaria has replaced the old TV set with a smart one.

Translator's Note: The author makes reference to the April Uprising, an insurrection organized by Bulgarians in the Ottoman Empire in April-May of 1876, indirectly resulting in the liberation and re-establishment of Bulgaria as an independent state in 1878. The regular Ottoman Army and additional extraordinary bashi-bozouk units brutally suppressed the rebels, leading to a public outcry in Europe and the United States, while many famous intellectuals condemning the Ottoman atrocities and supporting the oppressed Bulgarian population. III

Автор ЕЛЕНА ЕНЧЕВА
By ELENA ENCHEVA

Страстната реформа

Ако промените в Закона за съдебната власт са мерило за пътя на съдебната реформа, няма съмнение – пътят е трънлив. И страстен.

Бури от емоции

Бурите около Конституцията през зимата бушуваха за принципите на съдийската независимост и бяха последвани от една министерска оставка.

А пролетните емоции се нажежаваха в дебати как да стане подялбата на Висшия съдебен съвет (свързана с горния принцип), явно или все пак тайно да се кадруват магистратите, как да се провежда прекият избор на съдебните кадровици от професионалните общности...

Ситуацията се въспрасти от изникналото ненадейно (след шушукания и потупвания по рамото в кулоарите между депутати от БСП и патриотичния фронт, от една страна, и членове на ВСС, от друга), но подкрепено предано от мнозинството в парламента изравняване на заплатите във Висшия съдебен съвет с тези на „тримата големи“ в Темига. Без мотиви, без дебат, без разумни, логични, гържавнически обяснения защо? Иначе е ясно – кучето беше заровено в законовата поправка, че кадровиците занаят няма да получават хонорари за участията си в комисии, за което получават немалки заплати. И, понеже предложението беше на недолюбвания от мнозинствата (и във ВСС, и в парламента) борчески Съюз на съдиите, това бе обявено за дискриминация! Но уреждането на някакви сметки с една професионална организация за сметка

на гържавността е абсурдно. А аргументът, че кадровиците на третата власт не бивало да са бедни, взриви с циничността си (изборът бе дали да вземат 5000 или 7000 лв. заплатата).

У нас най-спорните решения обаче са най-трайни. Поправката си мина покрай реформата непипната и влезе в сила неоспорена поне пред Конституционния съд. Така превърна попадането във ВСС в доказано сладка хапка за любителите на „рахата“. Въпреки реформата.

Предстои нова порция промени в съдебния закон, очакването към които е да сложат край на най-наболелите проблеми в третата власт. Те дават нови решения на конкурсите за попадане и изграждане в системата, на атестациите, описват принципите на съдийското самоуправление, опитват се да сложат ред в дисциплинарната практика, да дадат правилата за новите правомощия на Инспектората като стожер на почтеността в системата и т.н. Макар и не така зрелищен като първия, този „втори пакет“ законови поправки ще е сърцевината на реформата. Затова и страстите няма да се охлаждат, обратното – вероятно ще са още по-нажежени. Вече има заявки, че съдийското самоуправление ще стане арена на сериозни сблъсъци.

Исторически компромис? Егнократно

Така или иначе първите про-

мени в Закона за съдебната власт са факт и дадоха първи резултати. И първи „исторически компромис“.

От 14 април т.г. доскоро монолитният ВСС вече е разделен на съдийска и прокурорска колегии, които поотделно ще назначават, повишават, понижават, уволняват магистратите и техните ръководители. Изключение са само „тримата големи“, техните кандидатури ще се гласуват от пленума на ВСС, т.е. от всички вкупом. Заедно в пленум се решават също въпросите на бюджета, управлението на недвижимите имоти (които отново преминават от правосъдното министерство към ВСС), прекрояването на съдебната география и др.

По Конституция и закон 25-членният съвет, в който по право влизат председателите на двата върховни съда и главният прокурор, запазва и двете си квоти – парламентарна и професионална, всяка по 11 човека. В колегията влизат представители и на двете квоти, като тази на съдиите е от 14 члена, а прокурорската 11.

Сухата аритметика на подялбата е следната: в колегията на съдиите има по равен брой представители на парламентарната и професионална квота – по 6 плюс председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд. Заседанията ѝ председателства шефът на ВКС, ако той >

The Passionate Reform

If amendments in the Judiciary Act are a measurement of the path of the judicial reform, there's no doubt this path is thorny and passionate.

A Storm of Emotions

The storms surrounding the Constitution in the winter raged for the principals of judicial independence and were followed by a minister's resignation.

Spring emotions were heating up in debates on partitioning the Supreme Judicial Council (related to the aforesaid principle), on whether recruitment of magistrates should be in secret or not, and how selection of heads of departments should take place from the professional communities...

The situation got further hotter when spontaneously (after whispers and pats on the shoulder in the

cloakrooms among the Members of the Parliament from the Bulgarian Socialist Party and the patriotic front from one side, and the members of the SJC from the other one), but truly supported by the parliament majority, SJC salaries were made equal in size to those of the "three great ones" at Themis' Court. It made one wonder why: there were no motives, no debates, no reasonable or logical governmental explanation... Everything is clear. The legal justification was: Heads of personnel departments shall no longer get paid for participating in committees therefore they shall receive high salaries. And since

this was a proposal made by the Judicial alliance – a group disliked by the majorities (both at the SJC and the Parliament), it was called a discrimination! But settling the issue with one professional organization at expense of the state is absurd. Moreover, the argument heads of the personnel departments of the third power must not be poor, provoked an outburst of cynicism (the choice to be made was whether they should get BGN 5,000 or 7,000 of a monthly salary – EUR 2,600 or 3,600).

In our country, the most controversial decisions are the most lasting ones. The Amendment passed by the reform untouched ▷

▷ липсва – председателят на ВАС. А ако и двамата ги няма, тогава начело застава най-старшият член, в настоящия ВСС това е Светла Петкова. В колегията на съдиите сега влизат: Лозан Панов, Георги Колев, Камен Иванов, Калин Калпакчиев, Милка Итова, Юлия Ковачева, Галя Георгиева, Данцела Костова (професионална квота) и Галина Карагьозова, Соня Найденова, Светла Петкова, Каролина Негелчева, Димитър Узунов (парламентарна квота).

При прокурорите има също равен брой представители на двете квоти – по 5 плюс главният прокурор, който е начело на колегията. Ако отсъства, го замества най-старшият – такъв вероятно ще се окаже адвокатът Васил Петров. В тази колегия влизат: Сотир Цацаров, Румен Боев, Михаил Кожарев, Елка Атанасова, Румен Георгиев (професионална квота) и Магдалена Лазарова, Ясен Тодоров, Юлиана Колева, Незабравка Стоева, Васил Петров (квота на парламента). Докато при колегията им всички са съдии, в колегията на прокурорите обвинителите са петима заедно с Цацаров, следователите двама, адвокатите – трима. Тук бе мястото и на избраника на прокурорите покойния вече Камен Ситнилски. Той от две години не присъстваше във ВСС, след като бе уволнен с 16 гласа при искани 17. Но приживе така и не бе докрай освободен – преписката му отлежаваше във ВАС в очакване на едно тълкувателно решение. Внезапната смърт на Ситнилски

само на пръв поглед слага край на това безобразие – за греховете все някога се плаща.

Така че прокурорската колегия ще работи в състав от 10 човека. А занаят, за се избегнат всякакви обърквания, в закона ясно бе записано: избран член на ВСС се уволнява със 17 „за“! И още – уволнението може да бъде поискано както от петима кадровици (както беше досега), така и от 1/5 от съдиите, прокурорите или следователите в страната за избраник от професионалната квота – според това от коя гилдия е избран.

След оспорвания, в закона бяха фиксирани и квалифицираните мнозинства за приемане на кадровите решения: поне 8 от 14 гласа за колегията на съдиите и минимум 6 от 11 гласа за тази на прокурорите. И още – гласуването винаги ще е явно, а вот „въздържал се“ не се допуска.

Успешното разделяне, предшествано от кулоарни схватки за принципите на подялбата, а оттам и за мнозинствата в колегията, бе наречено от самите кадровици исторически компромис. А той обичайно е еднократен акт. Дори и беглият преглед на имената най-вече в съдийската колегия показва – съгласието ще е трудно постижимо. Макар че болшинството от т.нар. „революционно малцинство“ във ВСС да е именно в тази колегия, то трудно ще стане мнозинство. Със своите сигурни 5 гласа (Калпакчиев, Иванов, Ковачева, Карагьозова, Найденова) плюс Лозан Панов обаче „революционерите“ могат да стопират спорни назначения и

повишения. Първият голям тест ще е предстоящият четвърти опит за избор на нов председател на Софийския апелативен съд.

В прокурорската колегия нещата изглеждат далеч по-лесни – като „опозиция“ се очертават едва трима (Колева, Атанасова, Лазарова). Тази скромна бройка не може да спре нито едно решение на мнозинството;

Нови комисии, нови трепети

Вълнуващо вероятно ще е изпълнението на друга законова промяна, предвидила нови като структура комисии по атестирането и конкурсите в двете колегии. Общият принцип е, че в тях ще влизат както членове на ВСС, така и действащи магистрати с ранг на върховни съдии и прокурори.

Законодателят – съвсем разумно – остави детайлите на преценката на самия съдебен съвет с аргумента, че там са най-наясно с нуждите в кадрването. Но дали кадровиците ще са разумни?

Предстоящо двете колегии самостоятелно и поотделно трябва да решат числеността на тези комисии, както и съотношението в тях между членове на ВСС и действащи магистрати (които ще изпълняват тези функции с мандат от 1 г.). Хич не е за пренебрегване и въпросът какво възнаграждение ще получават „външните“ за тази си работа. Макар че ВСС се показва особено чувствителен към собствените си хонорари, дали ще е щедър и с чуждите, а?

Решаването на задачите е спешно, за да отпущи ▷

▷ and came into force undisputed at least by the Constitutional Court. That is how they turned getting into the SJC, to a really sweet experience. Despite the reform.

New amendments of the Judicial Law are still ahead, and hopefully they are going to solve the biggest problems of the third power. They provide new solutions about getting in and being promoted in the attestations system. Also, they describe the principles of judicial self-governance, they should point out a new formula of forming the magistrates' salaries (not those of the SJC), they try to put order in the disciplinary practice, and last but not least they should give out the rules of the new rights and powers of the Inspectorate as being a pillar of honesty in the system. This "second package" of amendments may not be as flashy as the first one, but it will be the heart of the reform. That's why passions around it will not cool down; in fact they will probably get even more heated up. Even at this early stage, it is eminent self-governance of judges shall become an arena for some heavy clashes.

A Historical Compromise? Once Only

Nevertheless, the first amendments in the Judiciary Act are a fact, and have given their first results. As well as the first "historical compromise".

As of 14th of April this year, the till now monolithic SJC has been split to a judicial and prosecutor colleges, and they shall separately hire, promote, demote, and fire magistrates and their supervisors. An exception is only the "three great ones". Their candidatures shall be voted by the

plenary session of the SJC, i.e. by everyone all together. The budget, real estate management (once again they are transferred from the Ministry of Justice to the SJC), changes in the judicial geography shall also be voted in the plenary session.

According to the Constitution and by law, the 25-member council including by rule the Chairmen of the two Supreme Courts and the Chief Prosecutor keeps its' two quotas – the parliamentary and professional ones – having 11 people each. The colleges include representatives from the two quotas – the judicial one has 14 members, while the prosecutorial one – 11.

Simple partition math tells us this: the Judicial College has an equal number of representatives of the parliamentary and professional quotas – 6 each, plus the Chairmen of the Supreme Court of Cassation and the Supreme Administrative Court. The sessions (meetings) are chaired by the Head of the SCC, and if they are absent, by the Head of the SAC. And if they both are absent, then the meeting is chaired by the most senior member of the SJC that is Svetla Petkova. The Judicial College includes also: Lozan Panov, George Kolev, Kamen Ivanov, Kalin Kalpakchiev, Milka Itova, Yulia Kovacheva, Galya Georgieva, Daniela Kostova (the professional quota) and Galina Karagiozova, Sonya Naydenova, Svetla Petkova, Karolina Nedelcheva, Dimitar Uzunov (the parliamentary quota).

The prosecutors also have an equal number of representatives in the two quotas – 5 each, including the Chief Prosecutor, Head of the College. If they are absent, the most senior one replaces them. This may be lawyer Vasil Petrov. This College includes also: Sotir Tsatsarov, Rumen Boev, Mihail Kojarev, Elka Atanasova, Rumen Georgiev (the professional quota) and Magdalena Lazarova, Yassen Todorov, Yuliana Koleva, Nezabravka Stoeva, Vasil Petrov (the parliamentary quota). Whereas their colleagues are all judges, the College of Prosecutors has five prosecutors, including Tsatsarov, two investigators and three lawyers.

Here was the place of the selected by the prosecutors late Kamen

Sitnilski. For two years he did not attend the SJC meetings, after being fired with 16 votes out of 17 needed. While still alive, Sitnilski wasn't fully released from post. His case was waiting with the SAC for an interpretative decision. His sudden death only at first sight brought to an end to this disgrace: sins never remain unpaid for. And in order to avoid any further confusion, the law was amended and it now clearly states: a SJC member can be fired with 17 pro votes! Furthermore, dismissal can be asked for not only by five Heads of personnel department (as it was so far), but by 1/5 of the judges, prosecutors or the investigators in the country for a member of the professional quota – depending on the guild that elected them.

After some disputes, the number of votes required for qualification was fixed: at least 8 out of 14 votes for the College of Judges and at least 6 out of 11 for the College of Prosecutors. Moreover, voting shall always be visible, and „refrain“ votes are not accepted.

The successful separation preceded by struggles about the partition, and the discussions about the number of members for each quota was called a great historical compromise by the Heads of the personnel departments. And it is usually a one-time act. Even a slight look at the names in the Judicial College shows an agreement will be tough to achieve. Despite the majority of the so called "revolutionary minority" in the SJC being exactly in this college, it shall hardly become a majority. Having their 5 sure votes (Kalpakchiev, Ivanov, Kovacheva, Karagiozova, Naydenova), plus Lozan Panov, the "revolutionaries" can easily stop controversial employments and promotions. The first big test shall be the fourth try of selecting a new Chairman of the Sofia Court of Appeal.

In the Prosecutorial College things are a little bit easier – the opposition appears to be made of three people only (Koleva, Atanasova, Lazarova); this small number can't stop any decision of the majority.

New Committees, New Thrills

Another amendment in the law shall probably be thrilling as well. ▷

▷ избирането на „външните“ магистрати от общите събрания на двата върховни съда и прокуратури. Това трябва да стане в 3-месечен срок. Още при обсъждането на тези текстове в правната комисия на НС обаче се разбира, че в съвета няма единодушие за подходите, затова пък са много съмненията кой действащ съдия и прокурор ще изостави пряката си работа за 1 г., за да отдаде сили на атестирането и конкурсите. А идеята е добра – между собствените си четири стени кадровиците губят досег с актуалните проблеми на действащото правосъдие и правораздаване.

Опити за вълнения имаше и покрай преходния период на кадруването и етичните проверки, които трябва да преминат към колегиите. До разделянето назначенията, атестациите, обявяването на конкурси бяха спрени. Но сега вече няма причини тези дейности да не продължат – в закона ясно е казано, че до избирането на съответните комисии по колегии те се извършват по досегашния ред, а решенията се гласуват поотделно в двете колегии.

До избирането на отделни етични комисии спира и работата по новите сигнали срещу магистрати, обяви Ясен Тодоров. И това е така. В същото време заварените преписки, пак според закона, засега се работят от единната етична комисия начело с него. Ако ги приключи бързо, изпраща заключенията си в съответната колегия и тя взема решение. Ако преписките нямат финал, всички материали се предават на новите етични комисии. Приложена спрямо шумните проверки, ситуацията изглежда така: етичната комисия начело с Ясен Тодоров ще прехвърли на приемниците си от двете колегии приключването и решението по магистратите със сметки в КТБ. Може би така ще постъпи и с проверката за смъртта на съдия Цветан Ценов, която все повече заприличва на проверка срещу шефа на СГС Калоян Топалов. Единната етична комисия обаче може и да успее сама да приключи казуса с „шпицкоманда-

та” и да го прати на прокурорската колегия само за решение. И в единия, и в другия случай, финалът изглежда предопределен в посока: „шпицкоманди” няма!

Неясен остава въпросът с проверките за почтеност и конфликт на интереси на магистрати, които вече трябва да извършва Инспекторатът, но те ще чакат втория пакет промени.

Мини Изборен кодекс с три варианта за вом

Прекият избор на принципа „един магистрат-един глас” е сред най-аплодираните поправки в закона. За първи път той ще бъде приложен към избора на професионалната квота в новия ВСС – ако сегашният си изкара мандата, прекият вом ще се случи през 2017 г. Може и по-рано.

А писаните правила за него вече са безброй. Направихме един „мини Изборен кодекс”, обяви шефът на правната комисия в НС Данаил Кирилов. Но благосклонно, като „от мен да мине!”, даде зелена светлина на многобройните поправки.

Стремежът за подробна уредба не е случаен – професионалната общност е много чувствителна към честността на това състезание и категорично настоява всичко в процедурата да е ясно и прозрачно.

Организацията на тези избори първа ще буну духовете и ще се предвккват от коментаторите. При моментната снимка на очи се набиват няколко новости. Първо, за първи път не само резултатите от изборите, но и решенията за недопустимост на кандидатурите за ВСС отиват на съдебен контрол. И то пред смесени състави на ВКС и ВАС

в съотношение трима на двамата съдии.

Второ, за да се избегнат среднощните изнурителни общи събрания и гласувания на зазоряване, процедурата се поделя в два точно определени дни – две поредни съботи. В първата ще има изслушване на кандидатите, втората е само за гласуване. Във всички случаи обаче за да се признае вомът за егитимен, в него трябва да са участвали повече от половината от всички действащи съдии, прокурори или следователи.

Трето, дадени са три опции за гласуване – с бюлетини, машинно или от дистанция, електронно. Условието обаче е дотогава ВСС да е недрил система, гарантираща тайната и честността на вота. Нещо, което впрочем, отдавна трябваше да стане, но още не е факт. Сега кадровиците уверяват, че са на финалната права. Ако наистина е така, седващият вом наистина може да е електронен. Дај боже!

На финала – една малка поправка с далечен резонанс. Подобно на колегите си от БСП и патриотите, депутатът-реформатор Петър Славов изпълни още едно, при това старо желание на ВСС. По негово предложение парламентът гласува занапред кадровиците автоматично да получават достъп до класифицирана информация, стига да има решение за това на самия съвет или на една от колегиите му.

Темата бе повдигана многократно, но напразно от предния ВСС. Неясно остана защо сега това желание се изпълнява. При положение, че съветът не може да взема решения на базата на „секретни” документи, защо му е изобщо да ги чете?! Загадка. ▄

▷ It has foreseen new structures for the appraisal committees and the procurements in the two colleges. They will include both members of the SJC and working magistrates with the rank of Supreme Judges and Prosecutors.

The legislator – quite reasonably – has left the details of the judgment in the hands of the Judicial Council itself with the argument they are most aware of the needs in personnel policy there. But shall Heads of personnel departments be reasonable?

Forthcoming, both colleges must independently and individually decide on the number of these committees and the ratio between the members of the SJC and working magistrates (they shall perform these functions with a term of 1 year). One should not ignore the question of what remuneration the "external" parties shall receive for their work. Although the SJC appeared particularly sensitive to their own remuneration, will they be generous with the third party fees, huh?

Solving problems is urgent in order to unblock the election of "external" magistrates in the General Meetings of the two Supreme Courts and Prosecution Offices. This should be done in 3 months' time. Even when discussing these texts at the Legal Committee of the National Assembly, however, it became clear there is no consensus in the council on the approaches, so there's much doubt: whether an acting judge and prosecutor shall abandon their direct work for 1 year to give support to appraisal and procurements. Whereas the idea is good – in-between their own four walls Heads of personnel departments lose their access to reality – current problems of justice and jurisdiction in force.

There were attempts of excitement during the transition period of the recruitment and the ethical audits the colleges should undergo. Until the partition employments, attestations and procurements (procurements) were stopped. Now there's no reason for these activities to be stopped. The law clearly says: by the time the appropriate committees are selected according to their colleges, these activities are being carried out the same old way while resolving is voted

separately in the two colleges.

By the time of the selection of separate ethical committees, the work under new signals against magistrates was stopped, explained Yassen Todorov. In the meantime, the certified cases, also according to the law, are also being worked on by the ethical committee he is Head of. If he finishes them quickly, he sends his conclusions to the appropriate college and they issue the resolution. If the case has no finale, all materials shall be forwarded to the new ethical committees. When dealing with the more publicly sensitive cases the situation looks like this: the Ethical Committee, headed by Yassen Todorov shall send to its successors at the two colleges the finish and decision related to the case of magistrates' accounts at CTBank. Perhaps that is how he'll proceed with the case of investigating Judge Tsvetan Tsenov's death, since it looks more and more like an inspection related to the Head of the SCC, Kaloyan Topalov. Perhaps the united Ethical Committee may wrap up the case with these "civil army guys" and send it to the prosecutorial college for a resolution only. In both cases the end seems headed this way: there are no "civil army guys"!

The issue of honesty and clash of interests of the magistrates remains uncertain. The audits are supposed to be made by the Inspectorate, but they will wait for the second package of amendments.

A Mini Election Code with Three Vote Choices

The simplest choice, on the principle "one magistrate – one vote" is amongst the most well accepted amendments of the law. It will be used for the first time when choosing the professional quota of the new SJC – if the current one holds its' mandate, the direct voting will happen in 2017. Or even earlier.

The written rules about it are already countless. We have made a "Mini Election Code", said the Head of the Committee of Legal Affairs at the National Assembly, Danail Kirilov. But he very generously gave way to the new corrections.

The strife for a detailed regulation isn't a coincidence – the professional

community is very sensitive about the honesty of this competition and insists on having everything about the procedure clear and transparent.

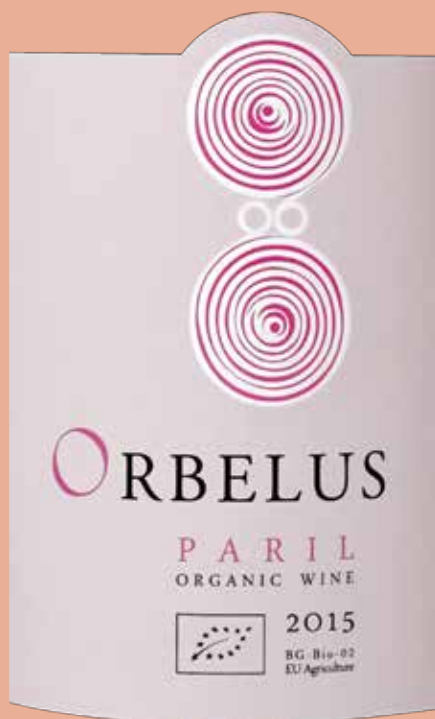
The organization of the forthcoming elections shall yet attract attention and make commentators speechless. At the moment, some new things come in sight. First, for the first time not only the results of the elections, but also the decision of inadmissible applications at the SJC are going straight to judicial control – in front of mixed staff of members of the SCC and the SAC in a ratio of three to two judges.

Second, in order to get rid of those very tiring nightly assemblies and elections, the procedure shall be in two strictly chosen days – two consecutive Saturdays. On the first one, there will be the hearings of the candidates and on the second one – the voting itself. In any case, in order for the election to be legitimate, more than half of all the working judges, prosecutors and investigates have to take part in it.

Third, there are three options to vote – with a ballot, using a machine, or distant, electronic. The condition is that by then the SJC has integrated a system guaranteeing privacy and honesty of the election. That's something, by the way, that should have happened long ago, but still isn't a fact. Now the Heads of personnel departments assure us it's almost there. If that's true, the next elections can be electronic. Let's hope so!

And finally – a little correction with a huge resonance. Just like his colleagues from the Bulgarian Socialist Party and the patriots, the MP reformer Petar Slavov fulfilled one more, although old wish of the SJC. The Parliament voted his proposal: from now on Heads of personnel departments shall have immediate and access to classified information, only if there's decision about it by the Council itself or on one of its' Colleges.

This topic was mentioned countless times by the previous SJC, but of no result. It is uncertain why this wish is now coming to pass. Given that the Council can't resolve based on "confidential" documents, why would they even bother reading them? A mystery indeed. ■

контурите на финеса

Биовинарна Орбелус АД
ул. Лайош Кошут 39
София 1606, България
тел.: 02 951 54 95
факс: 029 52 24 38
e-mail: office@orbelus-bg.com